

Azərbaycanın xarici ticarət siyasəti fənni

1. “Ticarətdən qazanc” termini aşağıdakı cavablardan hansında düzgün ifadə olunmuşdur?
 - A) Ticarət edən hər iki tərəfin udması
 - B) Sahibkarların beynəlxalq ticarətdən qazancı
 - C) İstehlakçı artıqlığı
 - D) İstehsalçı artıqlığı
 - E) Ticarət vasitəçisinin qazancı
2. Beynəlxalq ticarətə qarşı çıxış edən iqtisadçıların ən çox səsləndirdikləri fakt aşağıdakı cavablardan hansında ifadə olunmuşdur?
 - A) **Ticarət nəticəsində ölkədaxilində qeyri-bərabər gəlir bölgüsü formalaşır**
 - B) Beynəlxalq ticarətdən ən çox udan hər zaman İEÖ-lərdir
 - C) Azad ticarət ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini zərbə altında qoyur
 - D) Ticarətdən bütün tərəflərin qazanması ilə əlaqədar iqtisadçılar arasında hələ də vahid fikir formalaşdırılmamışdır
 - E) Cavabların heç biri doğru deyildir
3. Müasir ticarət üçün əsas təşkil edən beynəlxalq ticarət nəzəriyyəsi hansıdır?
 - A) **D. Rikardonun müqayisəli üstünlüklər nəzəriyyəsi**
 - B) A. Smitin mütləq üstünlüklər nəzəriyyəsi
 - C) Hekşer-Olinin istehsal amilləri nəzəriyyəsi
 - D) P. Samuelsonun spesifik faktor nəzəriyyəsi
 - E) E. Dününqin OLI paradigması
4. Əksər ölkələrdə müşahidə olunan ticarət siyasəti aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunur?
 - A) **Milli maraqların konfliktli**
 - B) Əsas məhsulların qiyməti
 - C) Ölkələrin beynəlxalq maraqlarının konfliktli
 - D) BƏB əsasında hansı ölkənin hansı məhsul/xidmət üzrə ixtisaslaşması lazım olduğu məsələsi
 - E) Makroiqtisadi göstəricilərin təmini səviyyəsi
5. Ticarətin müsbət saldosunun ölkə üçün qazanc və ya itki olmasını dəqiq demək mümkün deyildir. Çünki:
 - A) **Bu hər ölkədəki iqtisadi vəziyyətdən asılıdır**
 - B) İqtisadçıların bu haqda vahid fikri müəyyənləşdirilməmişdir
 - C) Ticarət hər zaman balanslaşdırılmışdır
 - D) Bu haqda lazımı iqtisadi göstəricilərin olmaması

- E) Ticarətin müsbət saldosu hər zaman birmənalı olaraq ölkə üçün qazanc deməkdir.
6. Beynəlxalq ticarət siyasəti necə tənzimlənir?
- A) **ÜTT/GATT tərəfindən**
 - B) BMT
 - C) UNCTAD
 - D) Dünya Bankı/Beynəlxalq Valyuta Fondu
 - E) Heç kim tərəfindən tənzimlənmir
7. Müasir beynəlxalq ticarətdə böyük paya sahibdir:
- A) **Sənaye malları ilə ticarət**
 - B) Kənd təsərrüfatı məhsulları ilə ticarət
 - C) Xidmətlərlə ticarət
 - D) Ara məhsullar ilə ticarət
 - E) Xammal ticarəti
8. Outsorsinq (outsourcing) iqtisadi termin olaraq aşağıdakı cavablardan hansında daha doğru ifadə olunmuşdur?
- A) **Firma biznesinin bir hissəsini milli iqtisadiyyat xaricində reallaşdırır**
 - B) Dövlət Statistika Komitəsində milli bazardakı bütün məhsulların istehsal ölkələrinin statistikasını aparılır
 - C) Firma bütün resurs və istehlak məhsullarını xaricdən idxal edir
 - D) Firma milli bazarda satış etməyərək yalnız ölkə xaricinə ixracla məşğul olur
 - E) Ölkə ixracı subsidiyalar və qiymətlərin səviyyəsinin tənzimlənməsi əsasında reallaşdırılır
9. Əgər A ölkəsi B ölkəsi qarşısında ayaqqabı istehsalında müqayisəli üstünlüyə sahibdirsə, bu deməkdir ki:
- A) **A ölkəsi ayaqqabını B ölkəsindən daha səmərəli istehsal edir**
 - B) A ölkəsində ayaqqabı istehsalı sektorunun əmək məhsuldarlığı daha yüksəkdir
 - C) Azad ticarət şəraitində B ölkəsi ayaqqabı istehsalı ilə məşğul olacaq
 - D) B ölkəsi ayaqqabı istehsalı üçün istehsal amilləri ilə daha yaxşı təmin olunmuşdur
 - E) Ayaqqabı istehsalı sahəsindəki alternativ xərclər B ölkəsində daha aşağıdır

10. A ölkəsinin 5000 işçisi vardır. Kompyuter istehsalı üçün 50 işçi, web-səhifə istehsalı üçün isə 1 işçi tələb olunur. Web-səhifənin kompyuter istehsalında ifadə olunan alternativ xərcləri nəyə bərabərdir?

- A) **0.02**
- B) 100
- C) 10
- D) 50
- E) 0.5

11. Kompyuterlərin web-səhifə istehsalında ifadə olunmuş alternativ xərcləri A ölkəsində 50, B ölkəsində 10-a bərabərdir. Rikardo modelinə əsasən ticarət xarakteri ilə bağlı nə demək olar?

- A) **A ölkəsi web-səhifə xidməti ixrac edəcək və kompyuter idxal edəcək**
- B) Suala cavab vermək üçün ölkələrdəki kompyuter və web-səhifə xidməti qiymətlərini bilmək lazımdır
- C) Suala cavab vermək üçün ölkədəki bu sahə üzrə maaşları bilmək lazımdır
- D) Ticarət olmayacaq
- E) A ölkəsi kompyuter ixrac edəcək və web-səhifə xidməti isxal edəcək

12. Aşağıdakılardan hansı Rikardo modeli tezislərindən deyildir?

- A) **Əmək ölkələr arasında sərbəst hərəkət edir**
- B) Əməyin məhsuldarlığı bütün ölkələrdə sabitlənmişdir
- C) Bazarlar tamamilə rəqabətqabiliyyətlidir
- D) Hər ölkədə yalnız bir istehsal vasitəsi mövcuddur
- E) Cavabların hamısı doğrudur və bu tezislərdən hər biri Rikardo modelinin tezisləridir

13. Ticarət siyasəti üçün gəlirlərin bölüşdürülməsi mühüm amildir, çünki:

- A) **Bu bölgü milli iqtisadiyyat daxilində balansın qorunmasına təsir edir**
- B) Ticarətdən itirənlər qrupu itirdiklərini qazancılı qrupdan tələb edir
- C) Ticarətdən itirənlər qazancılı qrupun qazancından daha çox itirirlər
- D) Ticarətdən itirənlər onsuz da kasıbdırlar
- E) Ticarətdən itirən qrupun rifahı, ticarətdən qazananların rifahından daha vacibdir

14. Aşağıdakılardan hansı Hekşer-Olin modeli tezislərinə daxil deyildir:

- A) **İstehsal amillərinin təklifi zamanla artır**
- B) Müxtəlif ölkələrdə mövcud texnologiyaların səviyyəsi eynidir

- C) Ticarətin yaranma səbəbləri müxtəlif ölkələrdə istehsal amillərinin müxtəlif həcmidir
- D) İstehsal faktorları müxtəlif sənaye sektorlarında istifadə oluna bilər
- E) Ölkə bazarları tam rəqabətlidir

15. Xekşer-Olin və Rikardo modellərinin əsas fərqi?

- A) **Rikardo modelindən fərqli olaraq Xekşer-Olin modelində ölkənin istehsal amilləri ilə təmini ticarətin xarakterinə təsir edir**
- B) Rikardo modelindən fərqli olaraq Xekşer-Olin modelində ticarət azadlığı nəzərə alınmır
- C) Rikardo modelindən fərqli olaraq Xekşer-Olin modelində ölkələrin ticarətdən qazanclı çıxır
- D) Rikardo modelindən fərqli olaraq Xekşer-Olin modelində istehsal amilləri daha mobildir
- E) Rikardo modelindən fərqli olaraq Xekşer-Olin modelində spesifik faktor sənayesi də təhlil olunur

16. Xekşer-Olin modelində ticarət xarakteri ilə əlaqədar aşağıdakılardan biri nəzərdə tutulur?

- A) **Hər bir ölkə elə bir məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşmalıdır ki, bu məhsul istehsalında ölkənin sahib olduğu istehsal amilləri intensiv olaraq istifadə olunur**
- B) Hər bir ölkə elə bir məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşmalıdır ki, bu məhsul istehsalı ölkədəki texnologiyanı daha səmərəli istifadə edir
- C) Ölkələr arasındakı ticarətin həcmi iqtisadiyyatların böyüklüyü və ölkələr arasındakı məsafə ilə müəyyənləşir
- D) Hər bir ölkə sahib olduğu xammala ticarət edir
- E) Ölkələrarası ticarətin xarakteri ölkələrin miqyasından asılıdır

17. Xekşer-Olinin ticarət nəzəriyyəsinə əsasən ölkədaxilində gəlirlər necə bölüşdürülür?

- A) **Az miqdarda olan istehsal resurslarının sahibləri udur, böyük həcmdə olan resursların sahibləri qazanır**
- B) Gəlirlərin bölgüsü dəyişmir, belə ki, ticarətdən cəmiyyətin bütün üzvləri qazanır
- C) Az miqdarda olan istehsal resurslarının sahibləri udur, böyük həcmdə olan resursların sahibləri udur
- D) Bütün resurs sahibləri qazanır, işsizlər isə udur
- E) Böyük həcmdə olan resursların sahibləri qazanır, az miqdarda olan istehsal resurslarının sahiblərinin gəlirlərinə olan təsir isə qarışıqdır

18. Hekşer-Olin modelinə əsasən ölkələr arasında istehsal amilləri qiymətləri bərabərləşməlidir. Lakin reallıqda bu bərabərləşmə baş vermir, çünki:

- A) **Ölkələr arasında texnologiya fərqi mövcuddur, və bu fərqi Hekşer-Olin modeli nəzərə almır**
- B) İstehsal amillərinin qiyməti müxtəlif ölkələrdə müxtəlif şəkildə qiymətləndirilir
- C) Hekşer-Olin modeli real təsir gücünə malik deyil
- D) Ticarətə daxil olmayan məhsullar da vardır, lakin Hekşer-Olin modeli bu tip məhsulları nəzərə almır
- E) Cavabların hamısı düzgündür

19. Leontyev paradoksu deyir ki:

- A) **ABŞ-in ixracı idxalından daha kapital tutumludur**
- B) Ölkələr beynəlxalq ticarətdə lazımı səviyyədə iştirak etməirlər
- C) Ölkələr mövcud texnologiyanı ən səmərəli şəkildə istifadə edərək istehsal olunan məhsulların ixracı üzrə ixtisaslaşırırlar
- D) Böyük həcmdə mövcud olan resursların sahibləri uduzurlar
- E) Ölkələr arasında istehsal amillərinin qiyməti bərabərləşmir

20. “Ticarət şərtləri” dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- A) **Ölkə ixracının qiymətinin ölkə idxalının qiymətinə nisbəti**
- B) Ölkənin ticarət etməyə razılaşdığı məhsulların qiyməti
- C) Ölkə idxalının qiymətinin ölkə ixracının qiymətinə nisbəti
- D) Digər ölkələr tərəfindən müəyyənləşdirilmiş tariflərin ölkənin idxal üçün müəyyənləşdirdiyi tariflərə nisbəti
- E) Ölkənin idxal üçün müəyyənləşdirdiyi tariflərin digər ölkələr tərəfindən müəyyənləşdirilmiş tariflərə nisbəti

21. Masştab iqtisadiyyatı beynəlxalq ticarəti necə müəyyənləşdirir?

- A) **Beynəlxalq ticarət bazarın miqyasının artması nəticəsində yaranır və genişlənir**
- B) Beynəlxalq ticarət transmilli şirkətlərin fəaliyyəti ilə yaranır və genişlənir
- C) Masştab iqtisadiyyatı ölkələr arasında mövcud resurs təminatındakı fərqi artırır
- D) Beynəlxalq ticarət masştab iqtisadiyyatı çərçivəsində texnologiya və biliklərin beynəlxalq ötürülməsi nəticəsində yaranır və genişlənir
- E) Masştab iqtisadiyyatı müqayisəli üstünlükləri artırır

22. “Dempinq” nədir?

- A) **Qiymət diskreminasiyası nümunəsi**
- B) İxrac subsidiyası

- C) İdxal tarifi
- D) Müxtəlif ölkələrdə fəaliyyət göstərən inhisarçılar arasındakı rəqabət
- E) Ticarət qanunlarının istənilən pozuntusu

23. Aşağıdakılardan hansı “azad ticarət”i dəstəkləyici fakt deyildir?

- A) Azad ticarət hər zaman ölkədaxili ümumi rifahı artırır, belə ki, ticarət nəticəsində qazanan qrupların gəlirləri, uduzan qrupların itkilərini kompensasiya edir**
- B) Azad ticarət “xüsusi” maraqları olan qrupların təsirini məhdudlaşdırır
- C) Azad ticarət resursların səmərəli yerləşdirilməsinə xidmət edir
- D) Azad ticarət şirkətlərə məsşab iqtisadiyyatının üstünlüklərindən istifadə imkanları təklif edir
- E) Azad ticarət ölkədaxili ümumi rifahı artırır

24. “İdxala olan tələb” termini aşağıdakılardan hansını ifadə edir?

- A) Yerli tələbin yerli təklifdən çox olması**
- B) Xarici bazar təklifinin xarici bazar tələbindən çox olması
- C) İdxal ölkəsi üçün nisbi tələb
- D) Ölkənin istehsal etmədiyi üçün idxal etmək niyyətində olduğu məhsul və xidmətlər
- E) Cavabların heç biri doğru deyildir

25. Beynəlxalq ticarətdə “kiçik ölkə” dedikdə ...?

- A) Ticarət şərtlərinə təsir edə bilməyən ölkə**
- B) İdxala olan tələbin daxili tələbdən çox olduğu ölkə
- C) İxracı olan təklifin daxili təklifdən çox olduğu ölkə
- D) Beynəlxalq ticarətsiz fəaliyyət göstərə bilməyən ölkə
- E) Cavabların heç biri düzgün deyil

26. “ÜTT - ölkə suvereniteti üçün zərərdir” fikrini hansı cavabla əsaslandırma bilərsiniz?

- A) ÜTT ticarətlə əlaqəli daxili siyasəti müəyyənləşdirir**
- B) ÜTT ölkələrə nə istehsal edəcəkləri üzrə göstərişlər verir
- C) ÜTT ticarət həcmi artırır ki, bu da milli xüsusiyyətləri assimilasasiya edir
- D) ÜTT ticarət siyasətini məhdudlaşdırmaq üçün sərt qaydalar qoyur
- E) ÜTT ölkənin iqtisadi siyasətinə yön verir

27. ABŞ dolları Avroya görə ucuzlaşarsa:

- A) Avropalılar üçün amerikan malları ucuzlaşacaq**
- B) ABŞ ixracının nisbi qiyməti artacaq

- C) Amerikanlılar 1 Avroya görə daha az ABŞ dolları ödəyəcəklər
- D) Avropa malları amerikalılar üçün daha ucuz olacaq
- E) Avropalılar 1 ABŞ dolları üçün daha çox Avro ödəyəcəklər

28. Hər hansı məhsulun müqayisəli üstünlüyü o vaxt reallaşa bilər ki,

- A) Həmin məhsulun dünya qiyməti daxili qiymətdən yüksək olsun**
- B) Həmin məhsulun daxili qiyməti dünya qiymətindən yüksək olsun
- C) Həmin məhsul istehsalında ölkə mütləq üstünlüyə malikdir
- D) Həmin məhsulun dünya qiyməti daxili qiymətdən aşağı olsun
- E) Həmin məhsul istehsalında ölkə mütləq üstünlüyə malik deyildir

29. Xarici ticarət siyasətinin ölkə iqtisadiyyatına təsiri haqda deyilənlərdən hansı yanlıştır?

- A) Ölkənin xarici ticarətdən aldığı qazanc ölkə daxilində bərabər qaydada bölüşdürülür**
- B) Xarici ticarət bütövlükdə ümumi rifahı yaxşılaşdırır
- C) Ölkə iqtisadiyyatının qazançı dünya qiymətlərindən asılıdır
- D) Bu təsir nəticəsində xarici ticarətdə dövlət tənziminin zərurəti artır
- E) Ölkənin xarici ticarətdən aldığı qazanc ölkə daxilində fərqli qaydada bölüşdürülür

30. ... tezisinin çox mühüm və prinsipial nəticəsi xarici ticarətin tənzimlənməsində dövlətin rolunun zəruriyyətinin artmasıdır.

- A) Ölkənin xarici ticarətdən aldığı qazancın ölkə daxilində müxtəlif gəlir qrupları arasında fərqli qaydada bölüşdürülməsi**
- B) Xarici ticarətin ümumi rifahı bütövlükdə pisləşdirməsi
- C) Ticarətdən qazancın dünya qiymətlərindən asılı olması
- D) “Məcmu tələb-məcmu təklif modeli” nin beynəlxalq ticarətin əsasını təşkil etməsi
- E) Müasir dövrdə beynəlxalq ticarətdə Keyns nəzəriyyəsinin tətbiqi

31. Sabit qiymətlər şəraitində istehsal faktorlarından birinin artımı nəticəsində 1 sektorun digər sektorlarla müqayisədə inkişafı, və bunun ümumimilli iqtisadiyyata təsiri hansı teoremdə geniş təhlil olunmuşdur?

- A) Rıbcinskiy**
- B) Stolper-Samuelson
- C) Dunning
- D) Kruqman
- E) Belə bir nəzəriyyə yoxdur

32. Gəlirlərin yenidən bölüşdürülməsi fəaliyyəti dövlətin xarici ticarət siyasətində dövlətin hansı rolununun təmininə xidmət edir?

- A) Cəmiyyətdə ədalətin təmini**

- B) Milli iqtisadiyyatın səmərəli inkişafı
- C) Stabil iqtisadi inkişafın təmini
- D) Milli rifahın təmini
- E) Balanslaşdırılmış strategiya ilə uğurlu inteqrasiya

33. Aşağıdakılardan hansı Rikardo modeli tezislərinə daxildir?

- A) Cavabların hamısı doğrudur və bu tezislərdən hər biri Rikardo modelinin tezisləridir**
- B) Ölkələrdəki əmək məhsuldarlığı səviyyəsi sabitdir və dəyişmir
- C) Bazarlar tamamilə rəqabətqabiliyyətlidir
- D) Hər ölkədə yalnız bir istehsal vasitəsi mövcuddur
- E) Ölkə ixtisaslaşmasını müəyyənləşdirmək üçün alternativ xərclər (alternati dəyər) kriteriyası əsas götürülür

34. Aşağıdakılardan hansı Hekşer-Olin modeli tezislərinə daxildir:

- A) Ölkə bazarları tam rəqabətli**
- B) İstehsal amillərinin təklifi zamanla artır
- C) Müxtəlif ölkələrdə mövcud texnologiyaların səviyyəsi müxtəlifdir
- D) Ticarətin yaranma səbəbləri müxtəlif ölkələrdə eyni məhsulun müxtəlif həcmərdə istehsalıdır
- E) İstehsal faktorları mobil deyil və yalnız 1 sənaye sektorunda istifadə oluna bilər

35. Ölkə ixracının qiymətinin ölkə idxalının qiymətinə nisbəti hansı terminlə ifadə olunur?

- A) Ticarət şərtləri**
- B) Ticarət balansı
- C) Ticarət saldosu
- D) Ticarətdə ixrac artıqlığı
- E) Ticarətdə idxal artıqlığı

36. Beynəlxalq ticarətin yaranması və inkişafını bazarın miqyasının artması ilə izah edən beynəlxalq ticarət nəzəriyyəsi hansıdır?

- A) Masştab iqtisadiyyatı nəzəriyyəsi**
- B) Spesifik faktor nəzəriyyəsi
- C) İstehsal amilləri nəzəriyyəsi
- D) Dunningin OLI paradigması
- E) Belə bir ticarət nəzəriyyəsi mövcud deyil

37. Ölkə ixracının bahalaşması nə deməkdir?

- A) Milli valyutanın dəyər qazanması**
- B) Milli valyutanın dəyər itirməsi
- C) İdxalatçı ölkə valyutasının dəyər qazanması

- D) İxracatçı ölkə valyutasının qiymətinin ucuzlaşması
- E) Düzgün cavab yoxdur

38. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin birbaşa məqsədi aşağıdakılardan hansıdır?

- A) İdxal-ixrac əməliyyatlarından maksimum səmərə əldə olunması**
- B) Aqrar sektorun inkişaf etdirilməsi
- C) Qara qızılın insan kapitalına çevrilməsi
- D) Neft ixracının azaldılması
- E) İdxal üzərində dövlət nəzarətinin gücləndirilməsi

39. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin əsas hədəflərinə daxildir:

- A) Bütün cavablar doğrudur**
- B) Dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyanın gücləndirilməsi
- C) Dünya bazarına çıxışın asanlaşdırılması
- D) İdxal-ixracın optimal nisbətinin yaradılması
- E) İdxaldan asılılığın minimuma endirilməsi

40. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin əsaslandığı əsas prinsip:

- A) Milli iqtisadiyyatın müqayisəli üstünlüklərindən maksimum faydalanmaq**
- B) Orta Asiya bazarlarına ixracın artırılması
- C) Dövlət büdcəsi gəlirlərində idxal rüsumlarının xüsusi çəkisinin yüksəldilməsi
- D) İdxal-ixracla məşğul olan təsərrüfat subyektlərinin sayının artırılması
- E) Düzgün cavab yoxdur

41. Azərbaycanın xarici ticarət siyasəti ən geniş mənada ... xidmət edir.

- A) Ümumilli iqtisadi inkişaf strategiyasının reallaşdırılmasına**
- B) Regionların inkişafına
- C) İşsizliyin azaldılmasına
- D) İdxal-ixrac qiymətlərinin optimallaşdırılmasına
- E) Neft hasilatının effektiv səviyyəsinin müəyyən edilməsinə

42. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin tərkib elementləri hesab edilir:

- A) Hamısı**
- B) İdxal
- C) İxrac
- D) Xarici ticarət saldosu
- E) Gömrük rejimi

43. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətini müəyyən edən amillər sistemində daxildir:

- A) **Hamsı**
- B) Yerli istehsalın stimullaşdırılması
- C) Milli istehsalın kəskin xarici rəqabətdən mühafizə olunması
- D) İdxal-ixrac əməliyyatları üzrə effektiv dövlət tənzimlənməsinin təmin olunması
- E) Dövlət və özəl sektor üçün eyni imkanlar təqdim edən xarici ticarət rejimi

44. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin prioritetlərinə daxildir:

- A) **Xarici ticarət əməliyyatlarında dövlətin iştirak payının artırılması**
- B) İdxaləvəzədedici yerli istehsalın gücləndirilməsi
- C) Qeyri-neft ixracının genişləndirilməsi
- D) İxracın strukturunda hazır məhsulların xüsusi çəkisinin artırılması
- E) ÜTT-yə üzvlüyün təmin olunması

45. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin coğrafi aspektinə daxil deyildir:

- A) **OPEK ölkələri ilə birbaşa ticarətin dərinləşdirilməsi**
- B) Orta Asiya bazarlarına hazır məhsul ixracının artırılması
- C) Rusiyanın kənd təsərrüfatı məhsulları bazarında daha aktiv iştirakın təmin olunması
- D) Avropa bazarlarına ixracda qeyri-neft məhsullarının xüsusi çəkisinin artırılması
- E) Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub idxal-ixrac əməliyyatlarında tranzit ölkə statusunun gücləndirilməsi

46. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin hüquqi əsaslarını müəyyən edir:

- A) **Hamsı**
- B) Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası
- C) Gömrük məəcəlləsi
- D) İdxal-ixrac əməliyyatlarına dair qanunlar, fərmanlar və sərəncamlar
- E) Azərbaycan Respublikasının tərəfdaş çıxdığı beynəlxalq müqavilələr və konvensiyalar

47. Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət siyasətini reallaşdırılmasını koordinasiya edən əsas dövlət qurumu hansıdır?

- A) **İqtisadi İnkişaf Nazirliyi**
- B) Xarici İşlər Nazirliyi
- C) Dövlət Gömrük Komitəsi
- D) Dövlət Miqrasiya Komitəsi
- E) Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO)

48. Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət siyasətinin təşkilatı-hüquqi əsaslarının təkmilləşməsinə zəruri edən amillərə daxildir:

- A) **Bütün cavablar doğrudur**
- B) Azərbaycanın ÜTT-yə üzv qəbul olunması
- C) İdxal-ixrac əməliyyatlarının effektiv tənzimlənməsinin təmini
- D) Xarici ticarət siyasətinin koordinasiyaının səmərəliliyinin artırılması
- E) Xarici ticarət siyasəti üzrə milli qanunvericiliyin ÜTT tələblərinə uyğunlaşdırılması

49. Aşağıdakılardan hansı xarici ticarət siyasətini əhatə edir?

- A) **Bütün cavablar doğrudur**
- B) Ölkənin iqtisadi siyasətinin
- C) Ölkənin ticarət siyasətinin
- D) Ölkənin xarici iqtisadi siyasətinin
- E) Ölkənin ümummilli inkişaf strategiyasının

50. Xarici ticarət siyasətinin əsas prinsipləri hansılardır?

- A) **Bütün cavablar doğrudur**
- B) Müqayisəli üstünlüklərdən maksimum faydalanma
- C) Şəffaf xarici ticarət rejiminin təmin olunması
- D) İdxal-ixrac əməliyyatları ilə məşğul olan rezident və qeyri-rezidentlər üçün bərabər şəraitin yaradılması
- E) Ümummilli iqtisadi maraqların təmin olunmasının dəstəklənməsi

51. Aşağıdakılardan hansıları ixracyönümlü xarici ticarət siyasətini aktiv şəkildə reallaşdıran ölkələr qrupuna aiddir?

1. Honq-Konq;
2. Azərbaycan;
3. Boliviya;
4. Meksika;
5. Tayvan;
6. Sinqapur.

A) 1, 3, 5 B) 2, 4, 6 C) 1, 2, 3 D) 1, 5, 6 E) 2, 3, 4

52. Aşağıdakılardan hansı məhsul Azərbaycan Respublikasının idxalında ilk onluğa daxil deyil?

- A) Elektrik aparatları

B) Əlvan metallar və onlardan hazırlanan məhsullar

C) Yeyinti məhsulları

D) Mebel və onun hissələri

E) Oduncaq və ondan hazırlanan məhsullar

53. Aşağıdakı nəzəriyyələrdən hansı neofunksionalist konsepsiyanın əsas istinad nöqtəsi hesab edilir?

A) «Mütləq üstünlüklər» nəzəriyyəsi

B) «Optimal valyuta zonaları» nəzəriyyəsi

C) «Maraqlı qruplar» nəzəriyyəsi

D) «Valyuta birliyi» nəzəriyyəsi

E) «Məhsulun həyat dövrü» nəzəriyyəsi

54. Aşağıdakılardan hansıları Azərbaycan Respublikasının tədiyyə balansının kapitalın və maliyyənin hərəkəti hesabı bəndinin alt bəndlərinə aiddir?

1. Birbaşa investisiyalar

2. Portfel investisiyaları

3. Neft bonusu

4. Mələk investisiyaları

5. Hamısı

A) 1, 2

B) 4, 5

C) 1, 5

D) 1, 3

E) 3, 4

55. Aşağıdakılardan hansı tədiyyə balansının əsas bəndlərinə aiddir?

A) Sabit valyuta maddəsi

B) Sosial xərclər maddəsi

C) İnvestisiya xərcləri maddəsi

D) Balanslaşdırıcı maddələr

E) Heç biri

56. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının idxalında ilk onluqda olan ölkələrə aid deyil?

A) Qazaxıstan

B) İtalya

C) Yaponiya

D) Fransa

E) Ukrayna

57. Azərbaycan Respublikası dünya qaz ixrac edən ölkələr qrupunda hansı mövqedə qərarlaşmışdır?

- A) 29-cu mövqedə
- B) 28-ci mövqedə**
- C) 27-ci mövqedə
- D) 26-cı mövqedə
- E) 25-ci mövqedə

58. Daxili tələbin idxal edilən məhsullara olan ehtiyacının ödənilməsi üçün milli sahibkarlığın inkişaf etdirilməsini nəzərdə tutan xarici ticarət strategiyası aşağıdakılardan hansıdır?

- A) İdxaltəminatmə
- B) Sənayeləşmə
- C) İdxaləvəzləyici**
- D) İxracönlü
- E) Hamısı

59. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət siyasətinin prioritetlərinə aid deyil?

- A) «Ənənəvi» ticarət partnyorları ilə əməkdaşlığı artırmaq
- B) ÜTT ilə əməkdaşlığı sürətləndirmək
- C) Qeyri-neft ixracını artırmaq
- D) Cənubi Qafqaz ölkələri ilə ticarət dövrüyyəsini artırmaq**
- E) Heç biri

60. Aşağıdakılardan hansı effekt xarici ticarət effektinə aiddir?

- A) «Kobra» effekti
- B) «Edip» effekti
- C) «Sosial ədalət» effekti
- D) «Fişer» effekti
- E) Heç biri**

61. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi integrasiya prosesinin xarici ticarət əməkdaşlığını özündə əks etdirən mərhələ hesab edilir?

1. Ümumi bazar;
2. İmtiyazlı ticarət sazişi;
3. Siyasi birlik
4. Azad ticarət zonası;
5. Gömrük birliyi;
6. Valyuta birliyi;

A) 1, 2, 4 B) 1, 3, 6 C) 1, 5, 6 D) 1, 3, 4 E) 3, 4, 5

62. Azərbaycan Respublikasının ixrac və idxalda daşınan yüklərin daha çox hansı nəqliyyat vasitəsilə həyata keçirilmişdir?

- A) Hava nəqliyyatı;
- B) Dəniz nəqliyyatı;
- C) **Stasionar nəqliyyat vasitələri;**
- D) Avtomobil nəqliyyatı;
- E) Dəmiryolu nəqliyyatı

63. 2012-ci il üzrə idxal olunan malların strukturunda əsas paya malikdir?

- A) **Özəl sektor;**
- B) Dövlət sektoru;
- C) Fərdi şəxslər;
- D) Hamısı;
- E) Heç biri

64. 2012-ci il üzrə ixrac olunan malların strukturunda əsas paya malikdir?

- A) Özəl sektor;
- B) **Dövlət sektoru;**
- C) Fərdi şəxslər;
- D) Hamısı;
- E) Heç biri

65. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət münasibətlərinin hüquqi-normativ bazasında əsas sənədlərdən biri kimi qəbul edilə bilər?

- A) Gömrük rəsmiləşdirilməsi haqqında AR-nın Qanunu
- B) İxracın tənzimlənməsi haqqında AR-nın Qanunu
- C) İdxalın tənzimlənməsi haqqında AR-nın Qanunu
- D) Pərakəndə ticarətin inkişafı haqqında AR-nın Qanunu
- E) **Ticarətin liberallaşdırılması haqqında AR-nın Qanunu**

66. Aşağıdakılardan hansıları Azərbaycan Respublikasında xarici ticarəti tənzimləyən institusional strukturlara aiddir

- A) **İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi və Gömrük Komitəsi**
- B) Gömrük Komitəsi və Statistika Komitəsi
- C) Dövlət Neft Şirkəti və Dövlət Neft Fondu
- D) Xarici İşlər Nazirliyi və İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi
- E) Heç biri

67. Ümumi bazar mərhələsinin əsas xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansıdır?

- A) Üçüncü ölkələrə münasibətdə vahid tarif və qeyri tarif strategiyalarının yürüdülməsi;
- B) İstehsal amillərinin inteqrasiya birliyi çərçivəsində sərbəst hərəkəti;
- C) **İqtisadi siyasətin hormonlaşdırılması və prosesin üst milli səviyyəyə tənzimlənməsi;**
- D) Ortaq valyuta siyasəti və valyuta zonasının yaradılması;
- E) Heç biri

68. Aşağıdakılardan hansıları hökumətlərin ticarət həcmnin tənzimlənməsinə yönəlik iqtisadi alətlərə (rıçaqlara) aid deyil?

1. Tariflər;
2. Kvotalar;
3. Məhsul sertifikatları
4. İxrac subsidiyaları;
5. İdxal subsidiyaları.

- A) 1, 3 B) 4, 5 C) 2, 4 D) 4, 6 E) 2, 3

69. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının idxalında daha yüksək xüsusi çəkiyə malikdir?

- A) **Ukrayna;**
- B) Böyük Britaniya;
- C) Qazaxıstan;
- D) İtalya
- E) Yaponiya.

70. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının ixracında daha yüksək xüsusi çəkiyə malikdir?

- A) **Yunanıstan;**
- B) Tayvan;
- C) Türkiyə;
- D) Bolqarıstan;
- E) Gürcüstan.

71. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının idxalında yeyinti məhsulları içərisində daha yüksək paya malikdir?

- A) **Buğda;**
- B) Un;
- C) Şəkər;
- D) Yağ;
- E) Süd.

72. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının ixracında daha az xüsusi çəkiyə malik məhsuldur?

- A) Xam neft
- B) Neft məhsulları;
- C) Kimya sənayesi məhsulları
- D) **Pambıq lifi**
- E) Meyvə-tərəvəz

73. Azərbaycan Respublikasında idxal məhsullarının daşınmasında əsas nəqliyyat növü kimi aşağıdakılardan hansı üstünlük təşkil edir?

- A) Dəniz nəqliyyatı;
- B) Dəmiryolu nəqliyyatı;**
- C) Hava nəqliyyatı
- D) Poçt
- E) Heç biri

74. Azərbaycan Respublikasının ixracında sövdələşmə xarakteri üzrə aşağıdakılardan hansı minimum istifadə edilmişdir?

- A) Milli valyuta ilə hesablaşmalar;
- B) SDV ilə hesablaşmalar;
- C) Klirinq üzrə hesablaşmalar**
- D) Qapalı valyuta ilə hesablaşmalar
- E) Heç biri

75. Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət siyasətində əsas hədəflərə aid deyil?

- A) İxracın diversifikasiyası;
- B) ÜTT-yə üzvlük;
- C) İdxal əvəzləyici modelin tətbiqi
- D) Qeri-neft ixracını artırmaq
- E) Neft ixracını azaltmaq**

76. Gizli proteksionizm dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- A) Ayrıca götürülmüş bir ölkəyə, yaxud bir əmtəyə doğru yönəldilir
- B) Ölkələr birliyi tərəfindən birliyə daxil olmayan ölkəyə (ölkələrə) istiqamətləndirilir
- C) Daxili iqtisadi siyasətin metodlarından istifadə etməklə həyata keçirilir**
- D) Milli iqtisadiyyatın müəyyən bir sahəsinin mühafizəsi
- E) Heç biri

77. Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət səmərəliliyinə təsir göstərən ekzogen (nəzarət edilməyən) amillərə aid deyil?

- A) Dünya qiymətlərinin səviyyəsi;
- B) Dünya neft bazarının konyuktur elastikliyi;
- C) Üçüncü ölkələrə münasibətdə ticarət siyasəti
- D) Milli istehsalın ödəmə qabiliyyətli ehtiyacların ödənilməsinə adekvatlığı**
- E) Heç biri

78. Azərbaycan Respublikasının idxalında daha yüksək xüsusi çəkiyə malik AB ölkəsi aşağıdakılardan hansıdır?

- A) Böyük Britaniya;
- B) Fransa;
- C) **Almaniya;**
- D) İtalya;
- E) Heç biri

79. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının idxalında daha çox xüsusi çəkiyə malikdir?

- A) **Türkiyə**
- B) Rusiya
- C) Almaniya
- D) ABŞ
- E) Çin

80. Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət səmərəliliyinə təsir göstərən endogen (nisbətən nəzarət edilən) amillərə aiddir?

- A) Dünya qiymətlərinin səviyyəsi;
- B) Dünya neft bazarının konyuktur elastikliyi;
- C) Üçüncü ölkələrə münasibətdə ticarət siyasəti
- D) **Milli istehsalın ödəmə qabiliyyətli ehtiyacların ödənilməsinə adekvatlığı**
- E) Heç biri

81. **Ölkə iqtisadiyyatının açıqlıq dərəcəsinin miqdar göstəricilərinə aiddir:**

- A) Təkrar ixracın həcmi
- B) Məcmu milli məhsul
- C) Daxili məcmu məhsul
- D) Təkrar idxalın həcmi
- E) **Xarici ticarət kvotası**

82. Proteksionizm və liberallaşdırma arasında xarici ticarət siyasəti seçimi asılıdır?

- A) Ölkənin geoiqtisadi vəziyyətindən
- B) **Elmi-texniki potensialın vəziyyətindən**

- C) **Ölkədəki konkret siyasi-iqtisadi vəziyyətdən**
- D) Təbii resursların mövcudluğundan
- E) Kommunikasiya vasitələrinin inkişaf səviyyəsindən

83. Azərbaycan Respublikasında tədiyyə balansının tərtibi bilavasitə hansı qurumun səlahiyyətindədir?

- A) İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi;
- B) Mərkəzi Bank;**
- C) Dövlət Gömrük Komitəsi;
- D) Dövlət Statistika Komitəsi;
- E) Prezident Administrasiyası.

84. Aşağıdakılardan hansı xarici ticarət siyasətinin əsas alətlərindən biri olan dempinqin formalarına aid deyil?

- A) Epizodik
- B) Məqsədli
- C) Daimi
- D) Müvəqqəti**
- E) Əks qarşılıqlı

85. Aşağıdakılardan hansı xarici ticarət siyasətinin xarakterinə aid deyil?

- A) Qadağanedici
- B) Məhdudlaşdırıcı
- C) Sabit
- D) Prinsipial**
- E) Açıq

86. Xarici ticarət siyasətinin maliyyə metodlarına aid deyil ?

- A) Subsidiya
- B) Kreditləşdirmə
- C) Dempinq
- D) Lizinq**
- E) Heç biri

87. Proteksionizmin əsas formalarından biri deyil?

- A) Sahə
- B) Stasionar**
- C) Kollektiv
- D) Gizli
- E) Selektiv

88. Azərbaycan Respublikası ÜTT-yə üzvlük üçün hansı tarixdən müraciət etmişdir ?

- A) 1991
- B) 1997**
- C) 1999
- D) 2001
- E) 2003

89. Milli iqtisadiyyatların xarici ticarət siyasətlərinin çoxtərəfli tənzimləmə mexanizmlərinə aiddir ?

- A) ÜTT
- B) UNİCTAD**
- C) BTP
- D) BMT
- E) EKOSOS

90. Selektiv proteksionizm dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- A) Ayrıca götürülmüş bir ölkəyə, yaxud bir əmtəyə doğru yönəldilir**
- B) Ölkələr birliyi tərəfindən birliyə daxil olmayan ölkəyə (ölkələrə) istiqamətləndirilir
- C) Daxili iqtisadi siyasətin metodlarından istifadə etməklə həyata keçirilir
- D) Milli iqtisadiyyatın müəyyən bir sahəsinin mühafizəsi
- E) Heç biri

91. Aşağıdakılardan hansıları xarici ticarət siyasətinin alətlərinə (rıçaqlarına) aid deyil?

1. Gömrük rüsumları;
2. Lisenziyalaşdırma;
3. Texniki maneə;
4. Ödənişlər;
5. Kreditləşmə.

6. Korporativ satıalmalar

- A) 1, 3, 5 B) 2, 3, 6 C) 1, 2, 4 D) 4, 5, 6 E) 1, 3, 6

92. Baş lisenziya dedikdə başa düşülür:

- A) **II ərzində bu və ya digər malın ixracına və ya idxalına əməliyyatların sayına məhdudiyət qoyulmadan verilən icazə başa düşülür**
B) müəyyən müddət ərzində kəmiyyət və ya dəyər məhdudiyəti olmadan malın dünyanın istənilən ölkəsinə ixracı və ya idxalı üçün verilən icazə nəzərdə tutulur
C) ixracatçı və ya idxalatçı tərəfindən müraciət edildikdən sonra (bu müraciət dövlət orqanı tərəfindən rədd edilə bilməz) dərhal verilən icazədir
D) Hamısı
E) Heç biri

93. Xarici ticarət siyasətində neoproteksionizm meyli hansı tarixdən etibarən formalaşmışdır?

- A) 1960
B) 1970
C) 1980
D) 1990
E) 2000

94. Neoproteksionizm meyli ilk dəfə olaraq özünü hansı tədbirlər adı altında göstərmişdir?

- A) **İxracın “kөнüllü” məhdudlaşdırılması**
B) İdxalın “kөнüllü” məhdudlaşdırılması
C) İxracın “məcburi” məhdudlaşdırılması
D) İdxalın “məcburi” məhdudlaşdırılması
E) Heç biri

95. Müddətinə görə ixrac kreditlərinin növlərinə aid deyil?

- A) 1 il müddətinə
B) 1-5 il müddətinə
C) 5 ildən artıq müddətinə

D) Hamısı

E) Heç biri

96. Azərbaycan da devalvasiya siyasəti, ixrac fəaliyyəti üçün aşağıda göstərilən hansı pozitiv nəticələr verə bilər?

1. Dövlət büdcəsinin gömrük rüsumları və vergiləri maddəsi üzrə daxilolmalar azalır və onun mədaxilinə qısamüddətli, bəzən də oramüddətli dövrdə gərginlik yaranır
2. Ticarətin liberallaşdırılması və qoruyucu tədbirlərin səmərəli təşkili olmadığı halda daxili bazarda daha ucuz olan xarici malların yer almasına şərait yaranır
3. İxracın miqyasının və səmərəliliyinin artması, daxili bazara işləyən sahələrin inkişafının təmin olunması və rəqabət qabiliyyətinin güclənməsi;
4. İstehsal məsrəflərinin azaldılması – ilkin mərhələdə əmək haqqının azaldılması və resursların ucuzlaşması, sonra isə texniki-iqtisadi və struktur dəyişiklikləri hesabına;

A) 1, 3 B) 2, 3 C) 2, 4 D) 1, 4 E) 3, 4

97. Azərbaycan da devalvasiya siyasəti, ixrac fəaliyyəti üçün aşağıda göstərilən hansı pozitiv nəticələr verə bilər?

1. konservativ tədbirlərdən istifadə etmək zərurəti azalır, bu isə DTT tərəfindən təzyiqlərin artırılması şəraitində olduqca önəmli məsələdir;
2. xarici borcun ucuzlaşması nəticəsində onun ödənilməsi yüngülləşir, bu isə ixrac sferasına fiskal təzyiqin azalması deməkdir.
3. İxracın miqyasının və səmərəliliyinin artması, daxili bazara işləyən sahələrin inkişafının təmin olunması və rəqabət qabiliyyətinin güclənməsi;
4. İstehsal məsrəflərinin azaldılması – ilkin mərhələdə əmək haqqının azaldılması və resursların ucuzlaşması, sonra isə texniki-iqtisadi və struktur dəyişiklikləri hesabına;

A) 1, 2 B) 2, 3 C) 2, 4 D) 1, 4 E) 3, 4

98. Xarici ticarət nəzəriyyələrində “gerilik üstünlükləri” qanunu kimə məxsusdur

A) F.Perru

B) A.Smit

C) P.Kruqman

D) K.Errou

E) S.Simondo

99. Aşağıdakılardan hansıları müasir himayəçilik formalarına aiddir?

1. konservativ tədbirlərdən istifadə etmək zərurəti azalır, bu isə DTT tərəfindən təzyiqlərin artırılması şəraitində olduqca önəmli məsələdir;
2. ölkədə gəlirlərin (o cümlədən, əmək haqqının) yüksək və yaxud qiymətlərin aşağı səviyyədə olmasıdır ki, birinci halda bu, ölkədən kapital və resurs axınının, ikinci halda isə idxalın qarşısında sədd qoyur;
3. ixracın miqyasının və səmərəliliyinin artması, daxili bazara işləyən sahələrin inkişafının təmin olunması və rəqabət qabiliyyətinin güclənməsi;
4. ənənəvi olaraq yüksək keyfiyyəti prioritet istehsal sahəsinin məhsullarına qiymətin hər hansı bir səviyyəsindən asılı olmayaraq tələbin yüksək olması

A) 1, 2 B) 2, 3 C) 2, 4 D) 1, 4 E) 3, 4

100. Azərbaycan üçün tranzit ticarətinin spesifikasiyası aşağıdakılardan hansı ilə bilavasitə bağlıdır

- A) **Enerji bazarı**
- B) İstehlak məhsulları bazarı
- C) İKT bazarı
- D) Kənd təsərrüfatı bazarı
- E) Heç biri

101. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə üzvlüyü nəticəsində potensial qazanclar sırasına aiddir?

- A) Dövlət büdcəsinin gömrük rüsumları və vergiləri maddəsi üzrə daxilolmalar azalır və onun mədaxilinə qısamüddətli, bəzən də oramüddətli dövrdə gərginlik yaranır
- B) Ticarətin liberallaşdırılması və qoruyucu tədbirlərin səmərəli təşkili olmadığı halda daxili bazarda daha ucuz olan xarici malların yer almasına şərait yaranır
- C) Xidmətlər sahəsində daha ucuz və aşağı keyfiyyətli xidmət təchizatçıları yer tutur
- D) Xarici ticarətdə kəmiyyət məhdudyyətləri aradan qaldırılır
- E) **İstehlakçıların geniş seçim imkanı yaranır**

102. Ölkənin ixrac potensialı əsas etibarilə nəyin hesabına formalaşır

- A) Rəqabətqabiliyyətli məhsul
- B) Təbii resurslar
- C) Xidmətlər
- D) Texnologiyalar
- E) **Hamısı**

103. Ölkənin iqtisadiyyatının açıqlığı aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunur

- A) Rəqabətqabiliyyətli məhsul
- B) Təbii resurslar
- C) **Qlobal ticarətdə iştirak**
- D) Texnologiyalar
- E) Hamısı

104. Monokultur və diversifikasiya olunmamış ixrac fəaliyyəti ilə xarakterizə edilən model hansıdır

- A) Yaxın şərq modeli
- B) Avropa modeli
- C) Amerika modeli
- D) Asiya modeli
- E) **Afrika modeli**

105. Effektiv ixrac siyasətinin baza amili (zəruri şərti) kimi milli maraqların götürülməsini və onun struktur transformasiyanın kompleks strategiyalarında əks etdirilməsinin zəruriliyi fikri aşağıdakı iqtisadçılardan kimə məxsusdur?

- A) F.Perru
- B) **A.Smit**
- C) P.Kruqman
- D) K.Errou
- E) **Ş.Hacıyev**

106. Azərbaycan Respublikasının əsas ixrac brendi sayılır?

- A) **Azərilayt markalı neft**
- B) Azərikosmos markalı informasiya xidməti
- C) Azəri kürüsü
- D) Ayrım qızılı
- E) Azərisatt

107. Azərbaycanda ixrac potensialını stimullaşdırmaq üçün aşağıdakı hansı tədbirlər prioritet hesab edilir?

1. dövlətlərarası ticarət palataları təsisatlarının genişləndirilməsi, respublikanın ixrac potensialı müəssisələrinin xaricdə nümayəndəliklərinin açılması və fəaliyyətlərinin genişləndirilməsinə nail olunması;
2. xarici borcun ucuzlaşması nəticəsində onun ödənilməsi yüngülləşir, bu isə ixrac sferasına fiskal təzyiqin azalması deməkdir.
3. ixracın miqyasının və səmərəliliyinin azaldılması, daxili bazara işləyən sahələrin inkişafının təmin olunması və rəqabət qabiliyyətinin güclənməsi;

4.xarici iqtisadi fəaliyyət sferasında yeni bazar təsisatlı institusional dəyişikliklərin aparılması, sahəvi normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi;

B) 1, 2 B) 2, 3 C) 2, 4 D) 1, 4 E) 3, 4

108. «Elektron ticarətinin liderləri» rəqabət qabiliyyətinin təmin edilməsi üçün İnternet elektron şəbəkəsinin aşağıdakı hansı prinsipial üstünlüklərdən istifadə etməyi əsas götürür?

1. elektron şəbəkəsinin yüksək sürəti, çevikliyi və əlaqə üçün web – saytlar;
2. xarici borcun ucuzlaşması nəticəsində onun ödənilməsi yüngülləşir, bu isə ixrac sferasına fiskal təzyiğin azalması deməkdir.
- 3.«ilk təklif»dən üstünlük əldə edilməsi imkanı (milli bazarların və dünya bazarlarının tez bir zamanda dəyişdiyi bugünkü şəraitdə bu və ya digər bazarda əsas mövqelərin genişləndirilməsi nöqtəyi-nəzərindən xüsusi əhəmiyyət kəsb edir);
- 4.xarici iqtisadi fəaliyyət sferasında yeni bazar təsisatlı institusional dəyişikliklərin aparılması, sahəvi normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi;

C) 1, 2 B) 2, 3 C) 2, 4 D) 1, 3 E) 3, 4

109. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının idxalında ilk onluqda olan ölkələrə aid deyil?

- A) Qazaxıstan
- B) İtalya
- C) Yaponiya
- D) İspaniya**
- E) Ukrayna

110. Aşağıdakılardan hansıları xarici ticarət siyasətinin alətlərinə (rıçaqlarına) aiddir?

1. Gömrük rüsumları;
2. Lisenziyalaşdırma;
3. Texniki maneə;
4. Ödənişlər;
5. Kreditləşmə.
6. Korporativ satıalmalar

A) 1, 3, 5 B) 2, 4, 6 C) 1, 2, 4 D) 4, 5, 6 E) 1, 3, 6

111. Aşağıdakılardan hansı məhsul Azərbaycan Respublikasının idxalında ilk onluğa daxildir?

- A) Şüşə qablaşdırma avadanlıqları
- B) Əczaçılıq məhsulları**
- C) Neft məhsulları
- D) Tikinti məhsulları
- E) Hamısı

112. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının ixracında daha yüksək xüsusi çəkiyə malikdir?
- A) Makedoniya;
 - B) Tayvan;**
 - C) Türkiyə;
 - D) Bolqarıstan;
 - E) Gürcüstan.
113. Ölkənin ixrac potensialı əsas etibarilə nəyin hesabına formalaşır?
- A) Rəqabətqabiliyyətli məhsul
 - B) Təbii resurslar
 - C) Xidmətlər
 - D) Texnologiyalar
 - E) Vergilər**
114. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət əlaqələrində daha yüksək xüsusi çəkiyə malik inteqrasiya birliyi?
- A) ASİƏT;
 - B) Aİ;**
 - C) QDİƏT;
 - D) MDB;
 - E) GUAM.
115. Aşağıdakılardan hansı məhsul Azərbaycan Respublikasının ixracında ilk onluğa daxildir?
- A) Şüşə qablaşdırma avadanlıqları
 - B) Bitki və heyvan mənşəli yağlar**
 - C) Neft məhsulları
 - D) Tikinti məhsulları
 - E) Hamısı
116. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət əlaqələrində daha az paya malik inteqrasiya birliyi?
- A) ASİƏT;
 - B) AB;**
 - C) QDİƏT;
 - D) MDB;
 - E) GUAM**

117. Aşağıdakılardan hansı məhsul Azərbaycan Respublikasının idxalında ilk onluğa daxildir?
- A) Şüşə qablaşdırma avadanlıqları
 - B) Oduncaq məhsulları**
 - C) Neft məhsulları
 - D) Tikinti məhsulları
 - E) Hamısı
118. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının ixracında daha yüksək xüsusi çəkiyə malik deyil?
- A) İtaliya;
 - B) Hindistan;**
 - C) Fransa;
 - D) İndoneziya;
 - E) Misir**
119. ÜTT-nin istənilən üzv-ölkəsi bu təşkilatın digər üzvünün hüquqa zidd olan hər hansı bir fəaliyyəti ilə rastlaşarsa hara müraciət edə bilər?
- A) Nazirlər konfransı
 - B) Parlament
 - C) Mübahisələrin həlli üzrə Orqan**
 - D) Katiblik
 - E) İdarəetmə şurası
120. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət əlaqələrində daha az paya malik inteqrasiya birliyidir?
- A) ASİƏT;
 - B) AB;**
 - C) QDİƏT;
 - D) MDB;
 - E) İƏT**
121. Aşağıdakılardan hansı məhsul Azərbaycan Respublikasının ixracında ilk onluğa daxildir?
- A) Şüşə qablaşdırma avadanlıqları
 - B) Pambıq lifi**
 - C) Neft məhsulları
 - D) Tikinti məhsulları
 - E) Hamısı

122. Bir ölkə bəzi məhsulların istehsalında uyğun istehsal şərtləri, nəqliyyat imkanı, müəyyən xüsusiyyətlərə sahib iş qüvvəsinin varlığı səbəbilə aşağıdakı üstünlüklərdən hansına malik olur?
- A) Mütləq üstünlük
 - B) Təbii üstünlük**
 - C) Qazanılmış üstünlük
 - D) Sadə üstünlük
 - E) İstehsal üstünlüyü
123. Aşağıdakılardan hansı məhsul Azərbaycan Respublikasının ixracında ilk beşliyə aid deyil?
- A) Xam neft
 - B) Pambıq lifi**
 - C) Neft məhsulları
 - D) Təbii qaz
 - E) Meyvə tərəvəz
124. Azərbaycan Respublikasının ixracında sövdələşmə xarakteri üzrə aşağıdakılardan hansı minimum istifadə edilmişdir?
- A) Milli valyuta ilə hesablaşmalar
 - B) SDV ilə hesablaşmalar**
 - C) **Klirinq üzrə hesablaşmalar**
 - D) Qapalı valyuta ilə hesablaşmalar
 - E) Heç biri
125. Bir ölkənin eyni sektora aid malları həm ixrac, həm də idxal etməsi formasındakı ticarətə nə deyilir
- A) Sektordaxili ticarət**
 - B) Xarici ticarət
 - C) Ölkədaxili ticarət
 - D) Beynəlxalq ticarət
 - E) İxracat
126. Fəaliyyətlərə və nailiyyətə təsir göstərə biləcək qanun, əsasnamə və nizamnamələrə firmaların xüsusi həssaslıq göstərməsini tələb edən və ölkədən ölkəyə dəyişən faktor aşağıdakılardan hansıdır?
- A) Mədəniyyət
 - B) Maliyyə vəziyyəti**

- C) İstehlakçı seçimləri
D) **Hüquqi mühit**
E) Siyasi mühiti
127. Aşağıdakılardan hansı məhsul Azərbaycan Respublikasının idxalında ilk beşliyə daxil deyil?
- A) Maşın və elektrik aparatları
B) **Əczaçılıq məhsulları**
C) Nəqliyyat vasitələri və hissələri
D) Qara metallar və ondan hazırlanan məhsullar
E) Yeyinti məhsulları
128. Xüsusi ixtisaslaşmaya ehtiyac duymayan ixracat forması aşağıdakılardan hansıdır?
- A) **Dolayı ixracat**
B) Şaquli ixracat
C) Birbaşa ixracat
D) Ortaq ixracat
E) Üfüqi ixracat
129. Müxtəlif fərdlərin ölkə xaricində şanslarını yoxlamaq və xarici ölkələrdən satın aldıkları malları Avropaya göndərmək yolu ilə böyük mənfəətlər əldə etdikləri dövr aşağıdakılardan hansıdır?
- A) Beynəlxalq dövr
B) Ticarət dövrü
C) Üstünlüklər dövrü
D) İnvestisiya dövrü
E) **Müstəmləkəçilik dövrü**
130. Azərbaycan da devalvasiya siyasəti, ixrac fəaliyyəti üçün aşağıda göstərilənlərdən hansı pozitiv nəticələr vermə imkanına malik deyil?
1. Dövlət büdcəsinin gömrük rüsumları və vergiləri maddəsi üzrə daxilolmalar azalır və onun mədaxilinə qısamüddətli, bəzən də oramüddətli dövrdə gərginlik yaranır
 2. Ticarətin liberallaşdırılması və qoruyucu tədbirlərin səmərəli təşkili olmadığı halda daxili bazarda daha ucuz olan xarici malların yer almasına şərait yaranır
 3. İxracın miqyasının və səmərəliliyinin artması, daxili bazara işləyən sahələrin inkişafının təmin olunması və rəqabət qabiliyyətinin güclənməsi;
 4. İstehsal məsrəflərinin azaldılması – ilkin mərhələdə əmək haqqının azaldılması və resursların ucuzlaşması, sonra isə texniki-iqtisadi və struktur dəyişiklikləri hesabına;
- A) **1, 2** B) 2, 3 C) 2, 4 D) 1, 4 E) 3, 4

131. Aşağıdakılardan hansıları müasir himayəçilik formalarına aid deyil?

1. konservativ tədbirlərdən istifadə etmək zərurəti azalır, bu isə DTT tərəfindən təzyiqlərin artırılması şəraitində olduqca önəmli məsələdir;
2. ölkədə gəlirlərin (o cümlədən, əmək haqqının) yüksək və yaxud qiymətlərin aşağı səviyyədə olmasıdır ki, birinci halda bu, ölkədən kapital və resurs axınının, ikinci halda isə idxalın qarşısında sədd qoyur;
3. ixracın miqyasının və səmərəliliyinin artması, daxili bazara işləyən sahələrin inkişafının təmin olunması və rəqabət qabiliyyətinin güclənməsi;
4. ənənəvi olaraq yüksək keyfiyyəti prioritet istehsal sahəsinin məhsullarına qiymətin hər hansı bir səviyyəsindən asılı olmayaraq tələbin yüksək olması

A) 1, 3 B) 2, 3 C) 2, 4 D) 1, 4 E) 3, 4

132. Ümumdünya Əqli Mülkiyyəti Təşkilatı (WIPO) nə vaxt yaradılıb və neçə hökumətlərarası təşkilatın əməkdaşlığını təmin etməkdədir?

- A) 1976 və 76 hökumətlərarası təşkilatın
- B) 2000 və 2 hökumətlərarası təşkilatın
- C) 1947 və 18 hökumətlərarası təşkilatın
- D) 1974 və 18 hökumətlərarası təşkilatın**
- E) 1967 və 76 hökumətlərarası təşkilatının

133. Konkret ölkənin ayrı-ayrı əmtəə və xidmət istehsalı üzrə ixtisaslaşması asılıdır:

- A) istehsalın təşkilinin qabaqjıl metodlarından istifadə edilməsindən
- B) beynəlxalq normativ-hüquqi norma və qaydalardan istifadə edilməsindən
- C) ölkənin sosial-iqtisadi xüsusiyyətlərindən**
- D) coğrafi mövqeyindən
- E) iqlim şəraitindən

134. Aşağıdakılardan hansı amil xarici ticarətdə konyunktur formalaşdırıcı deyil:

- A) bazarın inhisarlaşma dərəcəsi
- B) siyasi amillər
- C) fors-majör halları**
- D) texnologiya amilləri
- E) bazarın dövlət tənzimlənməsi

135. Aşağıdakılardan hansıları ixrac yönümlü xarici ticarət siyasətini aktiv şəkildə reallaşdırıcı ölkələr qrupuna aid deyil?

1. Honq-Konq;

2. Azərbaycan;
3. Boliviya;
4. Tayvan;
5. Sinqapur.
- B) 1, 3, 5 B) 2, 4, 6 C) 1, 2, 3 D) 1, 5, 6 E) 2, 3, 4**
136. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət əlaqələrində daha az paya malik inteqrasiya birliyi deyil?
- A) ASİƏT;
B) AB;
C) QDİƏT;
D) MDB;
E) İƏİT.
137. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət əlaqələrində daha çox paya malikdir?
- A) ASİƏT;
B) AB;
C) QDİƏT;
D) MDB;
E) İƏİT.
138. «Məhsulun pay bölgüsü» sövdələşməsində sərmayəçinin mülkiyyət hüququ nəyədir:
- A) Bütün istehsal olunmuş məhsula
B) Əldə olunan bütün gəlirə
C) Sərmayə qoyulmuş obyektin bütün ərazi və resurslarına
D) **Gəlirin bir hissəsinə**
E) Bütün satılan məhsula
139. Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi nə qədərdir
- A) 50 mlrd ABŞ dolları;
B) 55 mlrd ABŞ dolları;
C) 30 mlrd ABŞ dolları;
D) 35 mlrd ABŞ dolları;
E) **27 mrd ABŞ dolları.**
140. 2012-ci il etibarilə Azərbaycan Respublikasında ixracın həcmi ÜDM-nin neçə faizini təşkil etmişdir
- A) 20-30 %;
B) 40-50%;
C) **50-60%;**

- D) 60-70%;
- E) 70-80%.

141. 2012-ci il etibarilə Azərbaycan Respublikasında ixracında neft sektorunun payı neçə faiz təşkil etmişdir

- A) 95,3 %;
- B) 94,1%;**
- C) 92,4 %;
- D) 91,8 %;
- E) 90 %.

142. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə üzvlüyü nəticəsində potensial itkilər sırasına aiddir?

- A) Dövlət büdcəsinin gömrük rüsumları və vergiləri maddəsi üzrə daxilolmalar azalır və onun mədaxilinə qısamüddətli, bəzən də oramüddətli dövrdə gərginlik yaranır
- B) Ticarətin liberallaşdırılması və qoruyucu tədbirlərin səmərəli təşkili olmadığı halda daxili bazarda daha ucuz olan xarici malların yer almasına şərait yaranır
- C) Xidmətlər sahəsində daha ucuz və aşağı keyfiyyətli xidmət təchizatçıları yer tutur
- D) Xarici ticarətdə kəmiyyət məhdudyyətləri aradan qaldırılır
- E) Hamısı**

143. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə üzvlüyü nəticəsində potensial qazanclar sırasına aiddir?

- A) Dövlət büdcəsinin gömrük rüsumları və vergiləri maddəsi üzrə daxilolmalar azalır və onun mədaxilinə qısamüddətli, bəzən də oramüddətli dövrdə gərginlik yaranır
- B) Ticarətin liberallaşdırılması və qoruyucu tədbirlərin səmərəli təşkili olmadığı halda daxili bazarda daha ucuz olan xarici malların yer almasına şərait yaranır
- C) Xidmətlər sahəsində daha ucuz və aşağı keyfiyyətli xidmət təchizatçıları yer tutur
- D) Xarici ticarətdə kəmiyyət məhdudyyətləri aradan qaldırılır
- E) İdxal rüsumlarının azaldılması ilə milli bazarda rəqabət qabiliyyəti artır**

144. Aşağıdakılardan hansı faktor Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə üzvlüyü kontekstində problem kimi qiymətləndirilməkdədir?

- A) Azərbaycan Respublikasının BVF-na daha əvvəl üzv olması**
- B) Azərbaycan Respublikasının AB-yə üzv olmaması
- C) Azərbaycan Respublikasının Dünya Bankına daha əvvəl üzv olması
- D) Azərbaycan Respublikasının İslam İnkişaf Bankına daha əvvəl üzv olması
- E) Heç biri

145. Aşağıdakılardan hansı mərhələ Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə üzvlüyü kontekstində ardıcılığı pozmuşdur?
- A) Rəsmi müraciət və işçi qrupunun yaradılması
 - B) İşçi qrupunun araşdırmaları və ikitərəfli müzakirələr
 - C) **Qərar**
 - D) İştirak protokolu
 - E) Ardıcılıq uyğundur
146. Aşağıdakılardan hansı konfransda ÜTT təsis olunmuşdur?
- A) Doha Konfransı
 - B) Tokio Konfransı
 - C) **Mərakeş Konfransı**
 - D) Vaşinqton Konfransı
 - E) Bretton-Vuds Konfransı
147. Azərbaycan ÜTT-yə üzv olmaq üçün nə vaxt müraciət etmişdir?
- A) 1999
 - B) 1995
 - C) 2000
 - D) 1993
 - E) **1997**
148. ÜTT-yə üzv olma prosesi çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının ÜTT katibliyinə təqdim etdiyi ilk sənəd hansıdır?
- A) **Xarici ticarət rejimi haqqında Memorandum**
 - B) Kənd təsərrüfatına göstərilən dəstəyin həcmi müəyyən edən qanunvericilik aktları
 - C) Makroiqtisadi göstəricilər haqqında illik hesabat
 - D) ÜTT üzvləri tərəfindən göndərilən suallara cavablar
 - E) Xidmətlər bazarındakı vəziyyətə dair geniş hesabat
149. ÜTT-nin Azərbaycan üzrə işçi qrupunun iclasları hansı şəhərdə keçirilir?
- A) Bakı
 - B) Vaşinqton
 - C) **Cenevrə**
 - D) İstanbul
 - E) Brüssel
150. ÜTT-nin Azərbaycan üzrə işçi qrupuna daxil olmayan ölkə hansıdır?
- A) ABŞ
 - B) Kanada

- C) Panama
- D) Meksika**
- E) Heç biri daxil deyil

151. ÜTT-nin Azərbaycan üzrə işçi qrupuna daxil olan ölkə hansıdır?

- A) Oman**
- B) İran
- C) Meksika
- D) İraq
- E) Əlcəzair

152. ÜTT-nin Azərbaycan üzrə işçi qrupunun aktiv üzvləri?

- A) İsveçrə, Misir
- B) Çin, Səudiyyə Ərəbistanı
- C) ABŞ, Avropa Birliyi**
- D) Yaponiya, Nigeriya
- E) Oman, BƏƏ

153. Azərbaycanın ÜTT-yə üzv olmasına təşkilati-texniki və siyasi dəstək göstərən ölkələr?

- A) Yaponiya, İran, Braziliya
- B) Rusiya, Qazaxstan, Qırğızıstan
- C) Rusiya, Qazaxstan, Türkiyə
- D) Türkiyə, ABŞ, Pakistan**
- E) Cənubi Koreya, İsveçrə, Panama

154. Azərbaycanın ÜTT-yə üzvolma prosesini koordinasiya edən əsas qurum?

- A) Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə üzvolma üzrə koordinasiya bürosu
- B) Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə üzv olmasına hazırlıq işləri üzrə komissiya**
- C) Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə üzv olmasının koordinasiyası üzrə işçi qrupu
- D) Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi
- E) Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə üzv olması üzrə Məşvərət Şurası

155. ÜTT-yə üzv olmaqda Azərbaycan Respublikasının əsas məqsədlərindən hesab olunmur:

- A) Dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya prosesinin sürətləndirilməsi
- B) Heç biri
- C) ÜTT-nin mübahisələrin həlli mexanizmindən yararlanmaq
- D) Daxili bazarın xarici rəqabətdən qorunmasını gücləndirmək**
- E) ÜTT üzvləri üçün tətbiq olunan güzəştlərdən faydalanmaq

156. ÜTT-yə üzv olma prosesi çərçivəsində aparılan danışıqlarda Azərbaycan üçün əsas prioritetlərdən hesab olunmur:
- A) ÜTT-yə inkişaf etməkdə olan ölkə statusu ilə üzv olmaq
 - B) Heç biri
 - C) Kənd təsərrüfatına dəstəyin maksimum dəstəyin saxlanılmasına nail olmaq
 - D) Üzv olma prosesinin ən qısa zamanda başa çatdırılması**
 - E) Xidmətlər bazarı üzrə götürülən öhdəliklərdə maksimum uzun keçid dövrünün razılaşdırılması
157. ÜTT-yə üzv olma danışıqlarında Azərbaycanın irəli sürdüyü əsas arqumentlərdən deyil?
- A) ÜDM-in həcmində neft sektorunun çəkisinin kifayət qədər böyük olması
 - B) Dövlət büdcəsinin gəlirlərinin artırılması baxımından idxal gömrük rüsumlarının artırılması zəruriliyi**
 - C) İxracın 80%-dən çoxunun neft və neft məhsullarının payına düşməsi
 - D) Ölkə əhalisinin 50%-dən çoxunun aqrar sektorda çalışması
 - E) Doğru cavab yoxdur
158. Azərbaycanın ÜTT-yə üzv olma danışıqlarının komponenti deyil?
- Neft qiymətləri**
 - Gömrük tarifləri
 - Vergi dərəcələri
 - Heç biri
 - Xidmətlər üzrə öhdəliklər
159. Azərbaycanın ÜTT-yə üzv olmasına təşkilati-texniki və siyasi dəstək göstərən ölkələrə daxil deyildir?
- A) ABŞ
 - B) Rusiya**
 - C) Türkiyə
 - D) Hamısı
 - E) Pakistan
160. ÜTT-yə üzv olmaqda Azərbaycan Respublikasının əsas məqsədlərindən hesab olunur:
- A) Valyuta-pul köçürmələri problemlərinin həlli üçün ÜTT mexanizmlərindən yararlanmaq
 - B) ÜTT-nin tədiyyə balansı çətinlikləri üçün təmin etdiyi kreditlərdən yararlanmaq
 - C) ÜTT-nin mübahisələrin həlli mexanizmindən yararlanmaq**

- D) Daxili bazarın xarici rəqabətdən qorunması üçün ÜTT proteksionist tədbirlərindən yararlanmaq
- E) Hamısı
161. ÜTT-yə üzv olma prosesi çərçivəsində aparılan danışıqlarda Azərbaycan üçün əsas prioritetlərdən hesab olunur:
- A) Heç biri
- B) Xidmətlər bazarı üzrə götürülən öhdəliklərdə maksimum uzun keçid dövrünün razılaşdırılması**
- C) Üzv olma prosesinin ən qısa zamanda başa çatdırılması
- D) ÜTT-yə inkişaf etmiş ölkə statusu ilə üzv olmaq
- E) Kənd təsərrüfatına dəstəyin minimum dəstəyin saxlanılmasına nail olmaq
162. ÜTT-yə üzv olma danışıqlarında Azərbaycanın irəli sürdüyü əsas arqumentlərdəndir?
- A) Dövlət büdcəsinin gəlirlərinin artırılması baxımından idxal gömrük rüsumlarının artırılması zəruriliyi
- B) Ölkə əhalisinin 50%-dən çoxunun aqrar sektorda çalışması**
- C) ÜDM-in həcmində neft sektorunun çəkisinin kifayət qədər kiçik olması
- D) Doğru cavab yoxdur
- E) İxracın 80%-dən çoxunun qeyri-neft məhsullarının payına düşməsi
163. ÜTT Katibliyində Azərbaycan üzrə yaradılmış İşçi Qrupunda neçə ölkə yer alır?
- A) 27
- B) 7
- C) 36**
- D) 8
- E) 15
164. Azərbaycanın ÜTT-yə üzv olması hazırlıq işləri üzrə Komissiyasının məqsədi aşağıdakı cavabların hansında düzgün göstərilməmişdir?
- A) Üzv dövlətlər tərəfindən verilən suallara cavabların hazırlanması**
- B) Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə üzv olması prosesi ilə əlaqədar müvafiq təkliflərin hazırlanması
- C) Bütün cavablar düzgündür
- D) Azərbaycan Respublikasının ÜTT-yə təqdim edəcəyi sənədləri aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılıb hazırlanması
- E) ÜTT ilə aparılacaq danışıqlarda vahid iqtisadi siyasətin təmin edilməsi üçün əlaqələndirmənin həyata keçirilməsi

165. Azərbaycanın ÜTT-yə üzvolma prosesi çərçivəsində aparılan tarif danışıqlarının aid olduğu sahələrdən biri deyildir:
- A) Kənd təsərrüfatı məhsulları
 - B) Qeyri-kənd təsərrüfatı məhsulları
 - C) Neft və neft məhsulları**
 - D) Sektoral təşəbbüslər
 - E) Əqli mülkiyyət məsələləri
166. Azərbaycan hansı vaxtdan ÜTT-də müşahidəçi statusuna malikdir və ilk dəfə nə vaxt işçi qrupunun ölkə üzrə yığıncağı keçirilmişdir?
- A) 1995, 2000, Nyu York
 - B) 1997, 2002, Cenevrə**
 - C) 1996, 2001, Minsk
 - D) 1998, 2004, Ankara
 - E) 1993, 2006, Stokholm
167. ÜTT-nin əsas məqsədi aşağıdakılardan hansıdır?
- A) Qarşılıqlı iqtisadi asılığın azaldılması
 - B) Beynəlxalq ticarətin maksimum dərəcədə liberallaşdırılması**
 - C) Dünya ölkələrinin iqtisadi inkişafının stimullaşdırılması
 - D) Beynəlxalq inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsi
 - E) İEOÖ-lərin yeni iqtisadi qayda hüquqlarının qorunması
168. ÜTT-nin əsas vəzifəsi nədir:
- A) İEO üçün əlverişli ticarət şəraiti yaratmaq
 - B) İqtisadi cəhətdən zəif olan ölkələrin xarici ticarət siyasətini formalaşdırmaq
 - C) Ticarət məhdudiyyətləri və gömrük tariflərinin liberallaşdırmaq**
 - D) İEO-də gömrük tariflərinin yüksəldilməsi
 - E) Üzvü olmayan ölkələrə qarşı proteksionist siyasəti dəstəkləmək
169. ÜTT-nin əsas funksiyalarına daxil deyil
- A) Üzv ölkələr arasında ticarət mübahisələrinin aradan qaldırılması
 - B) Yeni üzvlərin qəbul edilməsi
 - C) Üzv ölkələrin ticarət siyasətinin müşahidə edilməsi
 - D) Digər beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq
 - E) BMT-nin əsas orqanlarına hesabat verilməsi**
170. ÜTT aşağıdakılardan hansı sahələrin tənzimlənməsi ilə məşğul olmur?
- A) Hamısı ilə məşğul olur**
 - B) Bank
 - C) Sığorta

- D) Aviasiya
- E) Kənd təsərrüfatı

171. ÜTT-nin əsas funksiyaları hansılardır?

- A) Üzv ölkələr arasında ticarət danışıqlarının təşkil edilməsi
- B) Üzv ölkələr arasında ticarət mübahisələrinin həll edilməsinə yardım göstərilməsi
- C) Hamısı**
- D) Beynəlxalq ticarət siyasətinə dair informasiyaların toplanılması, öyrənilməsi və təqdim olunması
- E) Beynəlxalq ticarətin liberallaşmasına xidmət etmək

172. ÜTT-nin ən ali orqanı hansıdır?

- A) Baş Şura
- B) Əmtəələrlə ticarət üzrə şura
- C) Nazirlər Konfransı**
- D) Katiblik
- E) Baş Məclis

173. Aşağıdakılardan hansı ÜTT-nin fəaliyyət dairəsinə daxildir?

- A) Dövlətlərarası ticarət mübahisələrinin Dünya Bankı Qrupunun Mübahisələrin Həlli üzrə Beynəlxalq Mərkəzi (ICSID) ilə birgə həll edilməsi
- B) Dövlətlərarası ticarət müqavilələrinin tətbiqinə nəzarəti milli səviyyədə həyat keçirmələri üçün dövlətlərə həvalə etmək
- C) Milli ticarət siyasətlərinin mütəmadi nəzərdən keçirilməsi**
- D) Dövlətlər üçün məcburi öhdəliklər müəyyən etmədən tövsiyyə xarakterli qərarların qəbul edilməsi
- E) Texnoloji geriliyin ticarət aspektlərinin tənzimlənməsi

174. Doğru olmayan cavabı seçin:

- A) ÜTT-nin çoxtərəfli müqavilələrinə əsasən təşkilat üzvləri selektiv yanaşma əsasında diskriminasiya tətbiq etmək hüququ əldə edirlər**
- B) Bütün cavablar səhvdir
- C) ÜTT üzvlərinin $\frac{3}{4}$ -ünü inkişaf etməkdə olan ölkələr və az inkişaf etmiş ölkələr
- D) Doha İnkişaf Raundu (Doha Development Round) termini Doha raundunda inkişaf etməkdə olan ölkələrlə əlaqədar müəyyən aspektlərin müzakirəsi ilə əlaqədar ortaya çıxmışdır
- E) Əsas qərarların qəbul olunması Nazirlər Şurası tərəfindən həyata keçirilir

175. Doğru olmayan cavabı seçin:

- A) ÜTT danışıqlar aparaq ölkələrin ticarət siyasəti və ticarət mexanizmlərindəki çatışmamazlıqları aradan qaldırmaq üçün bir forum təşkil edir
- B) ÜTT-nin fəaliyyəti nəticəsində istehsalçı və istehlakçılar daha liberal şəraitdə ticarət etmək imkanı qazanırlar

- C) **ÜTT-nin hazırki sistemi mükəmməl olduğu üçün, yeni islahatlara və bu sahədə müzakirələrə artıq ehtiyac yoxdur**
- D) ÜTT-nin fəaliyyəti nəticəsində ixracatçılar yeni və açıq bazarlarda fəaliyyət imkanı əldə edirlər
- E) Əsas qərarların qəbul olunması Nazirlər Şurasının fəaliyyət sahəsinə daxildir
176. ÜTT-nin fəaliyyət dairəsinə bilavasitə daxil olan sahə hansıdır?
- A) **Müxtəlif ölkələrdə tətbiq olunan tarif və digər ticarət baryerləri**
- B) Avropa daxilində ticarət və digər iqtisadi əqdlər
- C) İnkişaf etməkdə olan ölkələrə iqtisadi dəstəyin göstərilməsi
- D) Əmək hüquqları və işçi qüvvəsinin hüquqları
- E) Texnoloji dəstək
177. “Ticarət Nazirlərinin görüşü” olaraq da bilinən ÜTT Nazirlər Konfransı iclasları hansı aralıqla təşkil olunur?
- A) 4 ildən bir
- B) 1 ildən bir
- C) **2 ildən bir**
- D) Yarım ildən bir
- E) 3 ildən bir
178. Doğru olmayan cavabı seçin:
- A) **ÜTT dövlətlərin ticarət siyasətlərinin formalaşdırılması istiqamətində məcburi öhdəliklər müəyyən edir**
- B) ÜTT sisteminin qaydaları üzv dövlətləri arasında danışıqlar nəticəsində qarşılıqlı razılıqla müəyyənləşdirilir
- C) ÜTT sistemi qaydaları üzv dövlətlərin parlamentlərində ratifikasiyadan keçir
- D) ÜTT-də qərarlar bütün üzvlərin konsensusu ilə virtual şəkildə hamının iştirakı ilə qəbul olunur
- E) ÜTT danışıqlar aparaq ölkələrin ticarət siyasəti və ticarət mexanizmlərindəki çatışmamazlıqları aradan qaldırmaq üçün bir forum təşkil edir
179. Dövlətarasında tətbiq olunan tarif dərəcəsinin azaldılma həddi necə müəyyənləşdirilir?
- A) Dövlətin iqtisadi inkişaf səviyyəsi əsasında
- B) Ölkənin ÜTT-yə ödədiyi üzvlük haqqı əsasında hər ölkə üçün müəyyənləşdirilmiş kvota əsasında
- C) **Üzv dövlətlərin bir-biri ilə qarşılıqlı razılığı əsasında**
- D) ÜTT-nin dövlət üzərində qoyduğu öhdəlik əsasında
- E) ÜTT-nin Nazirlər Şurasının qərarı əsasında

180. ÜTT-nin tənzimlədiyi məsələlərə aid deyil?
- A) Ticarətin liberallaşdırılması
 - B) İEOÖ-lərə və az inkişaf etmiş ölkələrə kreditlərin verilməsi**
 - C) İstehlakçıların hüquqlarının qorunması
 - D) İEOÖ-lərə texniki dəstəyin göstərilməsi
 - E) ÜTT bütün bu məsələləri tənzimləyir
181. ÜTT-nin fəaliyyət mexanizmi və öhdəliklərin müəyyənləşdirilməsi prosesi dövlətlər arasında ... əsaslanır.
- A) müzakirə və danışıqlara**
 - B) ÜTT-nin Maastrixt anlaşmasına
 - C) ÜTT-nin Cenevrə anlaşmasına
 - D) Üzvlər arasında üzvlük haqqı əsasında müəyyənləşdirilən səsvermə hüququna
 - E) ÜTT illik konfranslarında qəbul olunan qətnamələrə
182. ÜTT-nin fəaliyyət məqsədini qlobal səviyyədə ... olaraq ümumiləşdirə bilərik.
- A) beynəlxalq ticarətə maksimum proteksionist tədbirlərin tətbiqi
 - B) İEOÖ-lərin “Yeni beynəlxalq iqtisadi” qayda çərçivəsində hüquqlarının qorunması
 - C) beynəlxalq ticarətdə tətbiq olunan gömrük rüsumları həddlərinin yüksəldilməsi
 - D) beynəlxalq ticarətin liberallaşdırılması**
 - E) beynəlxalq ticarət münasibətlərində “Şimal-Cənub” dialoqunun prinsiplərinə xidmət emək
183. MDB ölkələrindən hansı ölkə ilk öncə ÜTT-yə daxil olmuşdur?
- A) Ukrayna
 - B) Moldova
 - C) Qırğızıstan**
 - D) Rusiya
 - E) Gürcüstan
184. MDB ölkələrindən hansı ÜTT-yə daxil olarkən məcburi olmayan sazişlərə qoşulmuşdur?
- A) Moldova
 - B) Rusiya
 - C) Gürcüstan
 - D) Ukrayna
 - E) Qırğızıstan**
185. Keçmiş Sovet ölkələrindən hansılar hazırda ÜTT-in üzvüdür?
- A) Ukrayna, Qazaxıstan, Gürcüstan və Moldova
 - B) Ermənistan, Gürcüstan, Özbəkistan və Moldova
 - C) Qazaxıstan, Gürcüstan, Moldova və Ermənistan

D) Gürcüstan, Moldova, Ermənistan və Qırğızıstan

E) Ukrayna, Azərbaycan, Qazaxıstan və Moldova

186. Azərbaycan ÜTT-də hansı statusa malikdir?

A) Potensial üzv dövlət

B) Qeyri-formal üzv dövlət

C) Müşahidəçi dövlət

D) Üzv dövlət

E) Heç biri

187. ÜTT-yə üzv olmaq istəyən ölkənin təqdim etməli olduğu ilk sənəd hansıdır?

A) Ölkənin illik statistik məlumatları

B) Ölkənin xarici ticarət rejimi haqqında memorandum

C) Makroiqtisadi göstəricilərin dinamikası hesabatları

D) İxrac subsidiyalarına dair bəyannamə

E) Xarici borc vəziyyətinə dair arayış

188. ÜTT-nin tənzimlədiyi məsələlərə aiddir?

A) İnvestisiya fəaliyyətində qorumacılığın artırılması

B) İstehlakçıların hüquqlarının qorunması

C) İEOÖ-lərə və az inkişaf etmiş ölkələrə kreditlərin verilməsi

D) İEO-lərə texniki dəstəyin göstərilməsi

E) ÜTT bütün bu məsələləri tənzim edir

189. ÜTT haqqında deyilənlərdən hansı doğrudur?

A) ÜTT dövlətlərarasında yaranan iqtisadi mübahisələrinin həll olunması üçün beynəlxalq məhkəmə rolunu oynayır

B) ÜTT ticarət müqavilələrinin dövlətlər arasında müzakirə olunması üçün forum rolunu oynayır

C) ÜTT-nin MIGA konvensiyası çərçivəsində beynəlxalq investisiya məsələlərinin qeyri-kommersial risk aspektləri nəzərdən keçirilir

D) ÜTT dövlətlərarasında yaranan ticarət mübahisələrinin həll olunması üçün vasitə rolunu oynayır

E) ÜTT ticarət qaydaları sistemində heç bir idarəedici rola malik deyildir

190. ÜTT-nin institusional təşkili ilə əlaqədar razılaşmalar üçün hüquqi əsas hansıdır?

GATT (Ticarət və Tariflər üzrə Baş Saziş)

BMT-nin nizamnaməsi

ÜTT müqaviləsi

Maastrixt Anlaşması

ÜTT-nin subsidiya tədbirləri haqqında müqaviləsi

191. ÜTT haqqında deyilənlərdən hansı doğru deyildir?
- A) **ÜTT, onun üçün hüquqi əsas rolunu oynayan çoxtərəfli ticarət sazişləri qəbulundan sonra onların həyat keçirilməsinə nəzarət funksiyasına malik deyildir**
 - B) ÜTT üzv ölkələr arasında ticarət danışıqlarını həyata keçirir
 - C) ÜTT dövlətlərarasında yaranan ticarət mübahisələrinin həll olunması üçün vasitə rolunu oynayır
 - D) ÜTT üzv ölkələr tərəfindən həyata keçirilən ticarət siyasətini müşahidə edir
 - E) ÜTT digər beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq edir
192. ÜTT haqqında deyilənlərdən hansı doğrudur?
- A) Üzv ölkələr arasında ticarət danışıqlarının həyata keçirilməsi ÜTT funksiyalarından biri deyildir
 - B) **ÜTT, beynəlxalq ticarətə və ticarət siyasətinə dair məlumatları toplayır, öyrənir və hesabat olaraq təqdim edir**
 - C) ÜTT ölkələrdə həyata keçirilən ticarət siyasəti haqqında Dünya Bankı tərəfindən hazırlanan hesabatları əsas götürür
 - D) ÜTT digər beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq etməyərək dünya iqtisadiyyatında hegemon mövqeyini qorumağa çalışır
 - E) ÜTT dövlətlərarasında yaranan ticarət mübahisələrinin həll olunmasında iştirak etmir
193. ÜTT haqqında düzgün fikiri seçin:
- A) ÜTT öz qaydalarını üzv dövlətlərə zorla qəbul etdirir
 - B) **ÜTT-nin fəaliyyəti xarici ticarətin tənzimlənməsinə, qısamüddətli kommersiya maraqlarının qorunmasına istiqamətlənməmişdir**
 - C) ÜTT nəyin bahasına olursa-olsun ticarətin liberallaşdırılması lehinə çıxış edir.
 - D) ÜTT çərçivəsində ətraf mühitin mühafizəsi məsələləri ilə müqayisədə iqtisadi xarakterli məsələlər prioritetdir
 - E) ÜTT dövlətlərarasında yaranan ticarət mübahisələrinin həll olunmasında iştirak etmir
194. Tariflər və Ticarət üzrə Baş Saziş (GATT) ÜTT-nin aşağıda göstərilmiş çoxtərəfli müqavilə qrupunun hansı üçün bazis təşkil etmişdir?
- A) xidmətlərlə ticarət üzrə çoxtərəfli müqavilə
 - B) **əmtəələrlə ticarət üzrə çoxtərəfli müqavilə**
 - C) əqli mülkiyyət məsələləri üzrə çoxtərəfli müqavilə
 - D) müəllif hüquqları məsələləri üzrə müqavilə
 - E) investisiya qoyuluşu məsələləri üzrə çoxtərəfli müqavilə

195. ÜTT-nin Xidmətlərlə Ticarət üzrə Baş Sazişi (GATS) ilə tənzimlənən məsələlər hansı cavabda düzgün göstərilmişdir?
- A) Kənd təsərrüfatı və tekstil, dövlət alışı, məhsul istehsalı standartları və s. məsələlər
 - B) Bank, sığorta, telekommunikasiya, oteleçilik xidmətləri və s. ilə əlaqədar məsələlər**
 - C) Müəllif hüquqlarının qorunması, patentlər, istehsal markaları, sənaye dizaynı və s. məsələlər
 - D) Üzv dövlətlərə texniki yardım göstərilməsi
 - E) Üzv dövlətlər arasında yaranan ticarət mübahisələrinin həlli məsələləri
196. ÜTT-nin Ticarətlə əlaqəli əqli mülkiyyət məsələləri üzrə müqavilə (TRIPs) ilə tənzimlənən məsələlər hansı cavabda düzgün göstərilmişdir?
- A) Müəllif hüquqlarının qorunması, patentlər, istehsal markaları, sənaye dizaynı və s. məsələlər**
 - B) Bank, sığorta, telekommunikasiya, oteleçilik xidmətləri və s. ilə əlaqədar məsələlər
 - C) Kənd təsərrüfatı və tekstil, dövlət alışı, məhsul istehsalı standartları və s. məsələlər
 - D) Doğru cavab yoxdur
 - E) Üzv dövlətlər arasında yaranan ticarət mübahisələrinin həlli məsələləri
197. Beynəlxalq ticarət mübahisələrinin həlli ÜTT-nin hansı struktur hissəsi tərəfindən həyata keçirilir?
- A) İnvestisiya mübahisələrinin həlli üzrə beynəlxalq mərkəz (ICSID)
 - B) Beynəlxalq appelyasiya məhkəməsi
 - C) Mübahisələrin həlli orqanı (Dispute Settlement Body)**
 - D) Beynəlxalq Haaga məhkəməsi
 - E) Ticarət Siyasətinin araşdırılması orqanı (Trade Policy Review Body)
198. ÜTT hansı iqtisadi mübahisələrin həlli üçün vasitə rolunu oynayır?
- A) Dövlətlərarası investisiya mübahisələri
 - B) Dövlətlərarası kredit mübahisələri
 - C) Dövlətlərarası valyuta mübahisələri
 - D) Dövlətlərarası ticarət mübahisələri**
 - E) Dövlətlərarası inteqrasiya mübahisələri
199. Kənd təsərrüfatı Sazişinə əsasən azaldılması nəzərdə tutulan subsidiyalar məcmusu hansı rəngli zənbilə aid olunur?
- A) Yaşıl zənbil
 - B) Göy zənbil
 - C) Qırmızı zənbil
 - D) Narıncı zənbil
 - E) **Sarı zənbil**

200. Kənd təsərrüfatı Sazişinə əsasən azaldılması nəzərdə tutulmayan subsidiyalar məcmusu hansı rəngdə zənbillə ifadə olunur?
- A) Sarı
 - B) Qırmızı
 - C) Göy
 - D) Narıncı
 - E) **Yaşıl**
201. Azərbaycan Respublikası ilə Avropa İttifaqı arasında münasibətlərin hüquqi əsasını hansı sənəd qoymuşdur?
- A) **Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Sazişi**
 - B) Avropa Qonşuluq Siyasəti Sazişi
 - C) Tvinninq və məlumat mübadiləsi Sazişi
 - D) Texniki yardım və Əməkdaşlıq Sazişi
 - E) Bütçəyə dəstək Sazişi
202. Azərbaycan hansı beynəlxalq iqtisadi təşkilat ilə “Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Sazişi” sənədi imzalamışdır?
- A) **Avropa İttifaqı**
 - B) Dünya Bankı
 - C) Beynəlxalq Valyuta Fondu
 - D) ÜTT
 - E) İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkiatı
203. Azərbaycan Respublikası ilə Avropa İttifaqı arasında imzalanmış Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Sazişi nə zaman qüvvəyə minmişdir?
- A) **01 iyul 1999-cu il**
 - B) 22 aprel 1996-cı il
 - C) 23 mart 1994-cü il
 - D) 10 yanvar 1995-ci il
 - E) 08 noyabr 2000-c il
204. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası ilə Avropa İttifaqı arasında imzalanmış Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Sazişinin məqsədlərindəndir?
- A) **Hamısı**
 - B) Müvafiq siyasi dialoq çərçivəsində tərəflər arasında siyasi münasibətlərin inkişafının təmin edilməsi
 - C) Azərbaycanda demokratiyanın möhkəmlənməsi, iqtisadi inkişaf və bazar iqtisadiyyatına keçid cəhdlərinin dəstəklənməsi
 - D) Ticarət və investisiyanın inkişafı, iqtisadi, sosial, maliyyə, elmi, texniki və mədəni əməkdaşlıq

- E) Azərbaycan qanunvericiliyinin Aİ qanunvericiliyinə uyğunlaşdırılması
205. Aşağıdakılardan hansı Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Sazişinə əsasən Azərbaycan Respublikası ilə Avropa İttifaqı arasında ikitərəfli mütəmadi dialoqun aparılması məqsədilə yaradılmış strukturlarlardan biri deyildir?
A) Tvinninq, texniki yardım və məlumat mübadiləsi üzrə alt-komitə
B) Əməkdaşlıq Şurası
C) Parlamentlərarası Əməkdaşlıq Komitəsi
D) Ticarət, iqtisadiyyat və əlaqədar hüquqi məsələlər üzrə alt-komitə
E) Enerji, nəqliyyat və ətraf mühit məsələləri üzrə alt-komitə
206. Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Sazişinə əsasən Azərbaycan Respublikası ilə Avropa İttifaqı arasında yaradılmış “Ticarət, iqtisadi və əlaqədar hüquqi məsələlər” və “Enerji, nəqliyyat və ətraf mühit məsələləri üzrə” alt-komitələr hansı struktur nəzdində fəaliyyət göstərir?
A) Əməkdaşlıq Komitəsi
B) Əməkdaşlıq Şurası
C) Parlamentlərarası Əməkdaşlıq Komitəsi
D) Büdcəyə dəstək Komitəsi
E) Avropa Mərkəzi Bankı
207. Azərbaycan Respublikasının Avropa Qonşuluq Siyasətinə (AQS) daxil edilməsi haqqında Aİ Şurasının qərarı nə zaman qəbul olunmuşdur?
A) 14 iyun 2004-cü il
B) 23 mart 2006-cü il
C) 10 yanvar 2001-ci il
D) 08 noyabr 2000-c il
E) 04 iyul 2003-cü il
208. Aİ ilə hər bir tərəfdaş ölkə arasında razılaşdırılan və ölkə üzrə bir sıra qısa və orta müddətli prioritetlərin əks olunduğu Avropa Qonşuluq Siyasətinin (AQS) mərkəzi elementi aşağıdakılardan hansı cavab düzgün göstərilmişdir?
A) Fəaliyyət Planları
B) Avropa Qonşuluq və Tərəfdaşlıq Alətləri (AQTA)
C) Tvinninq və Məlumat Mexanizmləri
D) Texniki yardım vasitələri
E) Büdcəyə dəstək yolları
209. Avropa Qonşuluq Siyasətinin (AQS) “Strategiya Sənədi”nə əsasən, Aİ-nin tərəfdaş ölkələrlə münasibətlərini yaxın gələcək üçün tənzimləyən əsas sənəd hansıdır?
A) Fəaliyyət Planları
B) Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Planları

- C) Tvinning və məlumat mübadiləsi Planları
D) Texniki yardım və Əməkdaşlıq Planları
E) Büdcəyə dəstək Planları
210. Azərbaycan, Gürcüstan, Ukrayna, Moldova və Belarusu (Şərqi tərəfdaş ölkələri) əhatə edən və Şərqi Avropa Qonşuluq Siyasəti (AQS) ölkələri üçün vahid formatın təsis edilməsini nəzərdə tutan Aİ təşəbbüsü hansıdır?
A) Şərqi Tərəfdaşlığı təşəbbüsü
B) Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq təşəbbüsü
C) Geniş çeşidli Assosiasiya Sazişləri təşəbbüsü
D) Enerji təhlükəsizliyi təşəbbüsü
E) Maliyyə yardımı təşəbbüsü
211. Aşağıda göstərilən ölkələrdən hansı Avropa İttifaqının Şərqi Tərəfdaşlığı Təşəbbüsünün üzvü deyildir?
A) Hamısı
B) Gürcüstan
C) Ukrayna
D) Moldova
E) Belarusu
212. Şərqi Avropa Qonşuluq Siyasəti (AQS) ölkələri üçün vahid formatın təsis edilməsini nəzərdə tutan Aİ təşəbbüsü nə zaman irəli sürülmüşdür?
A) 26 may 2008-ci il
B) 23 mart 2010-cü il
C) 10 yanvar 2011-ci il
D) 08 noyabr 2007-c il
E) 04 iyul 2009-cü il
213. Şərqi Avropa Qonşuluq Siyasəti (AQS) ölkələri üçün vahid formatın təsis edilməsini nəzərdə tutan Aİ təşəbbüsünün əsaslandığı birləşmiş dəyərlər hansılardır?
A) Hamısı
B) Demokratiya
C) Qanunun aliliyi
D) İnsan hüquqları
E) Bazar iqtisadiyyatı
214. Azərbaycan Respublikasının Aİ yanında Daimi Nümayəndəliyi neçənci ildən etibarən fəaliyyət göstərir?
A) 2000
B) 1998

- C) 2004
- D) 2006
- E) 2008

215. Azərbaycan Respublikasının Aİ yanında Daimi Nümayəndəliyi harada fəaliyyət göstərir?

- A) Brüsseldə**
- B) Amsterdamda
- C) Cenevrədə
- D) Stokqolmda
- E) Strastburqda

216. Avropa Komissiyasının Azərbaycan Respublikasındakı Nümayəndəliyi neçənci ildən etibarən Bakıda fəaliyyət göstərir?

- A) 2008-ci ildən etibarən**
- B) 2002-ci ildən etibarən
- C) 2004-ci ildən etibarən
- D) 2006-ci ildən etibarən
- E) 2005-ci ildən etibarən

217. Azərbaycan neçənci ildən Avropa Qonşuluq Siyasətinə qoşulmuşdur?

- A) 2004**
- B) 2002
- C) 2000
- D) 2003
- E) 2001

218. Azərbaycan ilə ən çox ticarət dövriyyəsinə sahib Aİ ölkəsi hansıdır?

- A) İtaliya**
- B) Almaniya
- C) Fransa
- D) Böyük Britaniya
- E) Yunanıstan

219. Əsas məqsədi post-sovet ölkələrini iqtisadi reformlar mövzusunda dəstəkləmək olan Aİ proqramı aşağıdakılardan hansıdır?

- A) TACİS texniki yardım proqramı**
- B) Texniki Yardım və İnformasiya Mübadiləsi (TAİEX) layihəsi
- C) TRASEKA layihəsi

- D) SİQMA layihəsi
- E) INOGATE layihəsi

220. Əsas məqsədi Avropadan Qara Dəniz və Qafqaz vasitəsilə Mərkəzi Asiyaya və əks istiqamətdə ən tez və ən ucuz nəqliyyat dəhlizinin yaradılması olan Aİ proqramı aşağıdakılardan hansıdır?

- A) **TRASEKA layihəsi**
- B) Texniki Yardım və İnformasiya Mübadiləsi (TAİEX) layihəsi
- C) INOGATE layihəsi
- D) SİQMA layihəsi
- E) TACİS texniki yardım proqramı

221. Aİ-nin yeni müstəqil dövlətlərə maliyyə dəstəyi çərçivəsində həyata keçirilən və dövlətlərarası neft və qaz ixracını nəzərdə tutan Aİ-nin əsas regional təşəbbüslərindən biri aşağıdakılardan hansıdır?

- A) **INOGATE layihəsi**
- B) Texniki Yardım və İnformasiya Mübadiləsi (TAİEX) layihəsi
- C) TRASEKA layihəsi
- D) SİQMA layihəsi
- E) TACİS texniki yardım proqramı

222. Əsas məqsədi dövlət idarəçiliyinin və idarəetmənin təkmilləşdirilməsinə dəstək göstərilməsi olan Aİ proqramı aşağıdakılardan hansıdır?

- A) **SİQMA layihəsi**
- B) Texniki Yardım və İnformasiya Mübadiləsi (TAİEX) layihəsi
- C) TRASEKA layihəsi
- D) INOGATE layihəsi
- E) TACİS texniki yardım proqramı

223. Azərbaycan nefti və qazı üçün əsas ixrac bazarı hansı regiondur?

- A) **Avropa Birliyi**
- B) MDB məkanı
- C) Türkdilli ölkələr
- D) Mərkəzi Asiya regionu
- E) Amerika və Asiya ölkələri

224. Azərbaycanın müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ilk əməkdaşlıq münasibətləri əldə etdiyi beynəlxalq iqtisadi təşkilat hansıdır?

- A) **İslam Konfransı Təşkilatı**
- B) İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı
- C) Beynəlxalq Valyuta Fondunun və Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf Bankı
- D) Qara dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı
- E) MDB

225. Azərbaycanca Mil-Muğan kollektoru və Samur-Abşeron kanalının yenidən qurulmasına vəsait ayırmış beynəlxalq iqtisadi təşkilat hansıdır?
A) **İslam Konfransı Təşkilatı**
B) İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı
C) Beynəlxalq Valyuta Fondu
D) Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf Bankı
E) Qara dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı
226. Aşağıdakı ölkələrdən hansı İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (EKO) üzvü deyildir?
A) **bu ölkələrin hamısı EKO-nun üzvüdür**
B) İran İslam Respublikası
C) Türkiyə Cumhuriyyəti
D) Əfqanıstan
E) Pakistan
227. Azərbaycanın və bir çox Orta Asiya ölkəsinin üzvü olduğu İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının baş katibliyi hansı şəhərdədir?
A) **Tehran**
B) Daşkənd
C) Astana
D) İslamabad
E) Ankara
228. MDB ölkələri arasında Azərbaycanla ən çox ticarət dövriyyəsinə malik olan ölkə hansıdır?
A) **Rusiya Federasiyası**
B) Qazaxıstan
C) Gürcüstan
D) Ukrayna
E) Belarus
229. Rusiya Federasiyasının Azərbaycanın ticarət dövriyyəsindəki payı nə qədərdir?
A) **50%**
B) 25%
C) 35%
D) 65%
E) 15%
230. 2012-ci ilin nəticələrinə görə Qazaxıstandan Azərbaycana idxal olunan malların içərisində ən yüksək xüsusi çəki aşağıdakılardan hansına aid olmuşdur?
A) **dənli bitkilərə**
B) meyvəçiliyə
C) neft
D) təbii qaz

E) pambıq

231. Asiya ölkələri içərisində Azərbaycanın əsas ticarət partnyoru hansı ölkədir?

- A) **İsrail**
- B) İndoneziya
- C) Hindistan
- D) Sinqapur
- E) Çin

232. Azərbaycanın hansı ölkə ilə idxal strukturunda tütün tərkibli siqaret idxalı üstünlük təşkil edir?

- A) **Rusiya**
- B) Qazaxıstan
- C) Gürcüstan
- D) Ukrayna
- E) Moldova

233. Avropa Birliyi ölkələri içərisində Azərbaycandan ən çox mal ixrac olunan ölkə hansıdır?

- A) **İtaliya**
- B) Almaniya
- C) Fransa
- D) İsrail
- E) Türkiyə

234. Hansı Asiya ölkəsi Azərbaycan neftinin son illərdə ən böyük idxalçılardan birinə çevrilmişdir?

- A) **İndoneziya**
- B) Hindistan
- C) Çin
- D) Sinqapur
- E) Tailand

235. Azərbaycandan ixrac olunan meyvə-tərəvəz əsasən hansı ölkə bazarlarında satılır?

- A) **Rusiya**
- B) Qırğızıstan
- C) Gürcüstan
- D) Ukrayna
- E) Moldova

236. Azərbaycanda şəkər istehsalının artmasında əsas rolu oynayan şəkər emalı zavodu hansı şəhərdədir?

- A) **İmişli**
- B) Zərdab
- C) Mingəçevir
- D) Gəncə

E) Şəmkir

237. Azərbaycanca idxal olunan nəqliyyat vasitələri içərisində ən böyük xüsusi çəkiyə malik olan nəqliyyat vasitələri hansılardır?

- A) **quru nəqliyyat vasitələri**
- B) su nəqliyyat vasitələri
- C) hava nəqliyyat vasitələri
- D) boru kəməri nəqliyyat vasitələri
- E) Azərbaycana nəqliyyat vasitələri idxal olunmur

238. Azərbaycana nəqliyyat vasitələri əsasən hansı Avropa ölkələrindən idxal olunur?

- A) **Almaniya və Böyük Britaniya**
- B) Fransa və İtaliya
- C) Türkiyə və İsveç
- D) Yaponiya və ABŞ
- E) İspaniya və Koreya

239. Azərbaycanın MDB ölkələri ilə iqtisadi əlaqələrinin təhlilinə əsasən ümumi idxal olunan məhsulların 90%-i hansı 3 ölkənin payına düşür?

- A) **Rusiya, Ukrayna, Qazaxıstan**
- B) Belarus, Qırğızıstan, Rusiya
- C) Ukrayna, Moldova, Gürcüstan
- D) Gürcüstan, Rusiya, Qazaxıstan
- E) Moldova, Qırğızıstan, Belarus

240. Azərbaycanın MDB ölkələri ilə iqtisadi əlaqələrinin təhlilinə əsasən ümumi ixrac olunan məhsulların 92%-i hansı 3 ölkənin payına düşür?

- A) **Rusiya, Gürcüstan, Ukrayna**
- B) Gürcüstan, Rusiya, Qazaxıstan
- C) Moldova, Qırğızıstan, Belarus
- D) Ukrayna, Moldova, Gürcüstan
- E) Belarus, Qırğızıstan, Rusiya

241. Azərbaycanın Ukraynadan idxal etdiyi əsas məhsullar hansılardır?

- A) **metallurgiya məhsulları**
- B) dənli bitkilərə
- C) meyvəçilik
- D) təbii qaz
- E) pambıq

242. Azərbaycandan Ukraynaya ixrac olunan ümumi məhsulların əsas hissəsi hansı məhsulların payına düşür?

- A) **yanacaq materialları**
- B) meyvə-tərəvəz
- C) çay
- D) şəkər

- E) heç biri
243. Bakı-Aktau və Bakı-Bektaş gəmi bərələri Azərbaycan ilə hansı ölkə arasında yaradılmış dəniz nəqliyyatı vasitəsidir?
A) **Qazaxıstan**
B) Türkmənistan
C) Rusiya
D) İran
E) Ukrayna
244. MDB çərçivəsində "Azad ticarət zonası haqqında Saziş"i neçənci ildə imzalanmışdır?
A) **2011**
B) 2010
C) 2009
D) 2013
E) 2014
245. Azərbaycan Respublikasının MDB çərçivəsində imzalanmış "Azad ticarət zonası haqqında Saziş"ə qoşulma statusunu müəyyənləşdirin:
A) **Azərbaycanın Sazişə qoşulması ilə bağlı danışıqlar aparılır**
B) Azərbaycan Sazişə qoşulmuşdur
C) Azərbaycanın Sazişə qoşulmaq üçün müraciət etməmişdir
D) Azərbaycan Sazişin müşahidəçi üzvüdür
E) Doğru cavab yoxdur
246. Hazırda MDB sərhədləri çərçivəsində real olaraq hansı inteqrasiya birliyinin yaradılması barədə müzakirələr aparılır?
A) **Azad ticarət zonası**
B) Gömrük İttifaqı
C) İqtisadi birlik
D) Vahid bazar
E) İqtisadi-valyuta birliyi
247. 2000-ci ildə MDB-nin beş dövlətinin Gömrük ittifaqı bazasında hansı birlik yaradılmışdır?
A) **Avrasiya iqtisadi birliyi**
B) Avrasiya vahid bazarı
C) Avrasiya ticarət zonası
D) Avrasiya valyuta birliyi
E) Bele bir birlik mövcud deyil

248. Hansı birlik ölkələri Azərbaycanın MDB ölkələri ilə ümumi xarici ticarət dövriyyəsində ən böyük xüsusi çəkiyə malikdirlər?
- A) **Avrasiya iqtisadi birliyi ölkələri**
 - B) Mərkəzi Asiya İqtisadi Birliyi ölkələri
 - C) GUAM ölkələri
 - D) Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı ölkələri
 - E) MDB Azad Ticarət Zonası ölkələri
249. MDB-nin üzvü olub Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvü olmayan ölkə hansıdır?
- A) **Belarus**
 - B) Azərbaycan
 - C) Moldova
 - D) Qazaxstan
 - E) Ukrayna
250. Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvü olub MDB-nin üzvü olmayan ölkə hansıdır?
- A) **Bolqarıstan**
 - B) Azərbaycan
 - C) Moldova
 - D) Qazaxstan
 - E) Ukrayna
251. İlk dəfə neçənci ildə Azərbaycandan neft ixracının dəyəri 10 milyard ABŞ dollarını ötmüşdür?
- A) **2006-cı ildə**
 - B) 2004-cü ildə
 - C) 2008-ci ildə
 - D) 2003-cü ildə
 - E) 2007-ci ildə
252. Neçənci ildən Azərbaycandan qaz ixracına başlanılmışdır?
- A) **2006-cı ildə**
 - B) 2008-ci ildə
 - C) 2013-cü ildə
 - D) 2012-ci ildə
 - E) 2007-ci ildə
253. 2013-cü il üzrə Azərbaycandan ixrac olunan əsas mallara baxıldıqda hansı kənd təsərrüfatı mallarının adına rast gəlinir?
- A) **hamısı**
 - B) meyvə-tərəvəz

- C) çay
- D) şəkər
- E) giləmeyvələr

254. Azərbaycanca üzüm istühsalının ən yüksək səviyyəsi nə zaman qeydə alınmışdır?

- A) sovet dövründə**
- B) müstəqillik dövründə
- C) keçid iqtisadiyyatı dövründə
- D) 2006-cı ildən sonra
- E) 2010-cu ildən sonra

255. Azərbaycanda yüksək potensiala malik olan əsas istehsal və ixtisaslaşma sahələrindən biri olan üzüm istehsalına dəstək məqsədi güdən “Azərbaycan Respublikasında üzümçülüyn inkişafına dair Dövlət Proqramı” neçənci illəri əhatə edir?

- A) 2012-2020-ci illər**
- B) 1995-2005-ci illər
- C) 2006-2016-cı illər
- D) 2008-2018-ci illər
- E) 2013-2023-cü illər

256. Azərbaycanda yüksək potensiala malik olan əsas istehsal və ixtisaslaşma sahələrindən biri olan kənd təsərrüfatına dəstək məqsədi güdən “Kənd Təsərrüfatının İnkişafına dair Dövlət Proqramı” neçənci illəri əhatə edir?

- A) 2007-2015-ci illər**
- B) 1995-2015-ci illər
- C) 2010-2020-ci illər
- D) 2001-2020-ci illər
- E) 2000-2010-cu illər

257. Azərbaycanın hansı iqtisadi rayonu ölkə ixracının artırılması üçün yüksək perspektivlər mövcud olan maşınqayırma və metallurgiya sahələri üzrə ixtisaslaşmışdır?

- A) Gəncə-Qazax**
- B) Quba-Xaçmaz
- C) Lənkəran-Masallı
- D) Şəki-Zaqatala
- E) Abşeron

258. Neçənci il Azərbaycanda “Turizm ili” kimi elan olunmuşdur?

- A) 2011**
- B) 2013
- C) 2014
- D) 2010
- E) 2009

259. Aşağıdakılardan hansı ixrac və idxalın strukturu, xarici ticarətin səmərəliliyinin formalaşmasına təsir edən xarici (ekzogen) amillərə aid deyildir:
- A) **əhalinin ödəmə qabiliyyətli tələbi**
 - B) ayrı-ayrı əmtəə bazarlarının konyukturasının elastikliyi
 - C) bazarın inhisarlaşma və yetkinləşməsi dərəcəsi
 - D) beynəlxalq məhdudiyətlər və maneələr
 - E) üçüncü ölkələrə münasibətdə ticarət siyasəti
260. Aşağıdakılardan hansı ixrac və idxalın strukturu, xarici ticarətin səmərəliliyinin formalaşmasına təsir edən daxili (endogen) amillərə aiddir:
- A) **Hamısı**
 - B) əhalinin ödəmə qabiliyyətli tələbi
 - C) milli istehsal ehtiyacları
 - D) yerli istehsalın milli tələbi ödəmə qabiliyyəti
 - E) əhalinin ehtiyaclarının ödənilməsinin adekvatlıq dərəcəsi
261. Azərbaycanın da daxil olduğu “Qlobal Rəqabət Qabiliyyəti Hesabatı” hansı beynəlxalq iqtisadi təşkilat tərəfindən hazırlanır?
- A) **Dünya İqtisadi Forumu**
 - B) Dünya Bankı
 - C) Beynəlxalq Valyuta Fondu
 - D) ÜTT
 - E) Beynəlxalq Kommersiya Palatası
262. “Qlobal Rəqabət Qabiliyyəti Hesabatı”na görə, ölkəmiz 2013-cü ildə 125 ölkə arasında neçənci sırada yer almışdır?
- A) **44-cü sırada**
 - B) 40-cı sırada
 - C) 50-ci sırada
 - D) 55-ci sırada
 - E) 45-ci sırada
263. İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində Azərbaycanın hansı ölkə ilə ticarət mənasibətləri daha yaxşı inkişaf etmişdir?
- A) **Türkiyə**
 - B) Qazaxıstan
 - C) Qırğızıstan
 - D) Türkmənistan
 - E) İran
264. Azərbaycanın iqtisadiyyatı Neft gəlirləri ilə hansı mexanizmlə əlaqələndirilmişdir?
- A) Birbaşa
 - B) Büdcə mexanizmi vasitəsilə
 - C) **Neft fondu yaratmaqla**

- D) Maliyyə institutları ilə
E) Mərkəzi Bankla
265. Azərbaycanın BİM sistemində yerini və rolunu müəyyən edən prioritet istiqamətlər hansılardır?
A) Beynəlxalq ticarət
B) Beynəlxalq təşkilatlara üzvlük
C) TMK-larla əməkdaşlıq
D) Regional əlaqələr
E) **Hər biri**
266. Azərbaycan Respublikasının ümumi ixrac həcmində kənt təsərrüfat məhsullarının nisbətən az payı olmasının əsas səbəbi aşağıdakılardan hansıdır?
A) İstehsal bazasının texniki geriliyi
B) **Ödəmə kəsirləri problemi**
C) Sığorta sisteminin geridə qalması
D) Bank zəmanətinin olmamağı
E) Kreditləşmə problemi
267. Heydər Əliyevin iqtisadi uğur modeli Azərbaycana imkan vermişdir:
A) digər tranzit ölkələrdən keçid dövrünü daha tez başa vurmaq
B) iqtisadi inkişaf tempinə görə birinci yerə çıxmaq
C) Avropa bazarlarına enerjidaşıyıcıların aparıcı ixracatçısı olmaq
D) **regionda geoiqtisadi lider olmaq**
E) bütün yuxarıda qeyd edilənlər
268. Azərbaycanın milli iqtisadi modeli özündə birləşdirir:
A) konservatizmi, liberalizmi və institusionalizmin sintezini
B) **liberalizmi, institusionalizmi və geoiqtisadi liderliyin sintezini**
C) monotarizmi, neoliberalizmi və etatizmin sintezini
D) neokeynçilik, liberalizm və sosial bazarın sintezini
E) dirijizmin, liberalizmin və institusionalizmin vəhdətini
269. Bu inteqrasiya birliklərindən hansı Azərbaycanın ən mühüm ticari tərəfdaşdır?
A) AB və NAFTA
B) **İƏİT və AB**
C) QUAM və İƏİT
D) AB və QUAM
E) QUAM və NAFTA

270. Azərbaycanndan hansı məhsulun ixracı nəticəsində Qərblə ticarətdə ticarət tərəfdaşları kimi bu ölkələrin əhəmiyyəti artmışdır?
- A) Ərzaq məhsulları
 - B) Neft avadanlıqları
 - C) Məişət texnikası
 - D) karbohidrogen xammalı
 - E) **Neft və neft məhsulları**
271. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət əlaqələrində daha çox paya malikdir?
- A) ASİƏT
 - B) AB
 - C) QDİƏT
 - D) MDB
 - E) **İƏİT**
272. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının ixracında daha yüksək xüsusi çəkiyə malik deyil?
- A) İtaliya
 - B) Hindistan
 - C) Fransa
 - D) İndoneziya
 - E) **Misir**
273. Aşağıdakı Asiya ölkələrindən hansı Azərbaycan Respublikasının ixracında daha yüksək xüsusi çəkiyə malikdir?
- A) Makedoniya
 - B) **Tayvan**
 - C) Türkiyə
 - D) Bolqarıstan
 - E) Gürcüstan
274. Azərbaycan Respublikasının idxalında daha yüksək xüsusi çəkiyə malik Aİ ölkəsi aşağıdakılardan hansıdır?
- A) Böyük Britaniya;
 - B) Fransa;
 - C) **Almaniya;**
 - D) İtalya;
 - E) Heç biri
275. Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət səmərəliliyinə təsir göstərən endogen (nisbətən nəzarət edilən) amillərə aiddir?
- A) Dünya qiymətlərinin səviyyəsi;

- B) Dünya neft bazarının konyuktur elastikliyi;
C) Üçüncü ölkələrə münasibətdə ticarət siyasəti
D) Milli istehsalın ödəmə qabiliyyətli ehtiyacların ödənilməsinə adekvatlığı
E) Heç biri
276. Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət səmərəliliyinə təsir göstərən ekzogen (nəzarət edilməyən) amillərə aid deyil?
A) Dünya qiymətlərinin səviyyəsi;
B) Dünya neft bazarının konyuktur elastikliyi;
C) Üçüncü ölkələrə münasibətdə ticarət siyasəti
D) Milli istehsalın ödəmə qabiliyyətli ehtiyacların ödənilməsinə adekvatlığı
E) Heç biri
277. Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət siyasətində əsas hədəflərə aid deyil?
A) İxracın diversifikasiyası;
B) ÜTT-yə üzvlük;
C) İdxal əvəzləyici modelin tətbiqi
D) Qeri-neft ixracını artırmaq
E) Neft ixracını azaltmaq
278. Azərbaycan Respublikasında idxal məhsullarının daşınmasında əsas nəqliyyat növü kimi aşağıdakılardan hansı üstünlük təşkil edir?
A) Dəniz nəqliyyatı;
B) Dəmiryolu nəqliyyatı;
C) Hava nəqliyyatı
D) Poçt
E) Heç biri
279. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının idxalında yeyinti məhsulları içərisində daha yüksək paya malikdir?
A) Buğda;
B) Un;
C) Şəkər;
D) Yağ;
E) Süd.
280. Aşağıdakılardan hansıları Azərbaycan Respublikasında xarici ticarəti tənzimləyən institusional strukturlara aiddir?
A) İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi və Gömrük Komitəsi
B) Gömrük Komitəsi və Statistika Komitəsi

- C) Dövlət Neft Şirkəti və Dövlət Neft Fondu
D) Xarici İşlər Nazirliyi və İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi
E) Heç biri
281. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət münasibətlərinin hüquqi-normativ bazasında əsas sənədlərdən biri kimi qəbul edilə bilər?
- A) Gömrük rəsmiləşdirilməsi haqqında AR-nın Qanunu
B) İxracın tənzimlənməsi haqqında AR-nın Qanunu
C) İdxalın tənzimlənməsi haqqında AR-nın Qanunu
D) Pərakəndə ticarətin inkişafı haqqında AR-nın Qanunu
E) **Ticarətin liberallaşdırılması haqqında AR-nın Qanunu**
282. Azərbaycan Respublikasının ixrac və idxalda daşınan yüklərin daha çox hansı nəqliyyat vasitəsilə həyata keçirilir?
- A) Hava nəqliyyatı;
B) Dəniz nəqliyyatı;
C) **Stasionar nəqliyyat vasitələri;**
D) Avtomobil nəqliyyatı;
E) Dəmiryolu nəqliyyatı
283. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət siyasətinin prioritetlərinə aid deyil?
- A) “Ənənəvi” ticarət partnyorları ilə əməkdaşlığı artırmaq
B) ÜTT ilə əməkdaşlığı sürətləndirmək
C) Qeyri-neft ixracını artırmaq
D) **Cənubi Qafqaz ölkələri ilə ticarət dövryyəsinə artırmaq**
E) Heç biri
284. Daxili tələbin idxal edilən məhsullara olan ehtiyacının ödənilməsi üçün milli sahibkarlığın inkişaf etdirilməsini nəzərdə tutan xarici ticarət strategiyası aşağıdakılardan hansıdır?
- A) İdxaltəminatmə
B) Sənayeləşmə
C) **İdxalvəzləyici**
D) İxracönümlü
E) Hamısı
285. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının idxalında ilk onluqda olan ölkələrə aid deyil?
- A) Qazaxıstan

- B) İtalya
C) Yaponiya
D) Fransa
E) Ukrayna
286. Aşağıdakılardan hansıları Azərbaycan Respublikasının tədiyyə balansının kapitalın və maliyyənin hərəkəti hesabı bəndinin alt bəndlərinə aiddir? 1.Birbaşa investisiyalar 2.Portfel investisiyaları 3.Neft bonusu 4.Mələk investisiyaları 5.Hamısı
A) 1, 2
B) 4, 5
C) 1, 5
D) 1, 3
E) 3, 4
287. Aşağıdakılardan hansı məhsul Azərbaycan Respublikasının idxalında ilk onluğa daxil deyil?
A) Elektrik aparatları
B) Əlvan metallar və onlardan hazırlanan məhsullar
C) Yeyinti məhsulları
D) Mebel və onun hissələri
E) Oduncaq və ondan hazırlanan məhsullar
288. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin birbaşa məqsədi aşağıdakılardan hansıdır?
A) **İdxal-ixrac əməliyyatlarından maksimum səmərə əldə olunması**
B) Aqrar sektorun inkişaf etdirilməsi
C) Qara qızılın insan kapitalına çevrilməsi
D) Neft ixracının azaldılması
E) İdxal üzərində dövlət nəzarətinin gücləndirilməsi
289. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin əsas hədəflərinə daxildir:
A) Bütün cavablar doğrudur
B) Dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyanın gücləndirilməsi
C) Dünya bazarına çıxışın asanlaşdırılması
D) İdxal-ixracın optimal nisbətinin yaradılması
E) İdxaldan asılılığın minimuma endirilməsi
290. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin əsaslandığı əsas prinsip hansıdır?
A) Milli iqtisadiyyatın müqayisəli üstünlüklərindən maksimum faydalanmaq

- B) Orta Asiya bazarlarına ixracın artırılması
C) Dövlət büdcəsi gəlirlərində idxal rüsumlarının xüsusi çəkisinin yüksəldilməsi
D) İdxal-ixracla məşğul olan təsərrüfat subyektlərinin sayının artırılması
E) Düzgün cavab yoxdur
291. Azərbaycanın xarici ticarət siyasəti ən geniş mənada ... xidmət edir.
A) Ümumilli iqtisadi inkişaf strategiyasının reallaşdırılmasına
B) Regionların inkişafına
C) İşsizliyin azaldılmasına
D) İdxal-ixrac qiymətlərinin optimallaşdırılmasına
E) Neft hasilatının effektiv səviyyəsinin müəyyən edilməsinə
292. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin tərkib elementləri hesab edilir:
A) Hamısı
B) İdxal
C) İxrac
D) Xarici ticarət saldosu
E) Gömrük rejimi
293. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətini müəyyən edən amillər sistemində daxildir:
A) Hamısı
B) Yerli istehsalın stimullaşdırılması
C) Milli istehsalın kəskin xarici rəqabətdən mühafizə olunması
D) İdxal-ixrac əməliyyatları üzrə effektiv dövlət tənzimlənməsinin təmin olunması
E) Dövlət və özəl sektor üçün eyni imkanlar təqdim edən xarici ticarət rejimi
294. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin prioritetlərinə daxildir:
A) Xarici ticarət əməliyyatlarında dövlətin iştirak payının artırılması
B) İdxaləvəzədici yerli istehsalın gücləndirilməsi
C) Qeyri-neft ixracının genişləndirilməsi
D) İxracın strukturunda hazır məhsulların xüsusi çəkisinin artırılması
E) ÜTT-yə üzvlüyün təmin olunması
295. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin coğrafi aspektinə daxil deyildir:
A) OPEK ölkələri ilə birbaşa ticarətin dərinləşdirilməsi

- B) Orta Asiya bazarlarına hazır məhsul ixracının artırılması
 - C) Rusiyanın kənd təsərrüfatı məhsulları bazarında daha aktiv iştirakın təmin olunması
 - D) Avropa bazarlarına ixracda qeyri-neft məhsullarının xüsusi çəkisinin artırılması
 - E) Şərq-Qərb və Şimal-Cənub idxal-ixrac əməliyyatlarında tranzit ölkə statusunun gücləndirilməsi
296. Azərbaycanın xarici ticarət siyasətinin hüquqi əsaslarını müəyyən edir:
- A) Hamısı**
 - B) Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası
 - C) Gömrük məəcəlləsi
 - D) İdxal-ixrac əməliyyatlarına dair qanunlar, fərmanlar və sərəncamlar
 - E) Azərbaycan Respublikasının tərəfdaş çıxdığı beynəlxalq müqavilələr və konvensiyalar
297. Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət siyasətini reallaşdırılmasını koordinasiya edən əsas dövlət qurumu hansıdır?
- A) İqtisadi və Sənaye Nazirliyi**
 - B) Xarici İşlər Nazirliyi
 - C) Dövlət Gömrük Komitəsi
 - D) Dövlət Miqrasiya Komitəsi
 - E) Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO)
298. Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət siyasətinin təşkilatı-hüquqi əsaslarının təkmilləşməsinə zəruri edən amillərə daxildir:
- A) Bütün cavablar doğrudur**
 - B) Azərbaycanın ÜTT-yə üzv qəbul olunması
 - C) İdxal-ixrac əməliyyatlarının effektiv tənzimlənməsinin təmini
 - D) Xarici ticarət siyasətinin koordinasiyasının səmərəliliyinin artırılması
 - E) Xarici ticarət siyasəti üzrə milli qanunvericiliyin ÜTT tələblərinə uyğunlaşdırılması
299. Gəlirlərin yenidən bölüşdürülməsi dövlətin xarici ticarət siyasətində dövlətin hansı rolunun təmininə xidmət edir?
- A) Cəmiyyətdə ədalətin təmini**
 - B) Milli iqtisadiyyatın səmərəli inkişafı
 - C) Stabil iqtisadi inkişafın təmini
 - D) Milli rifahın təmini
 - E) Balanslaşdırılmış strategiya ilə uğurlu inteqrasiya

300. Xarici ticarətin tənzimlənməsində dövlətin rolunun zəruriyyətini hansı tezislə izah edərsiniz?

- A) **Ölkənin xarici ticarətdən aldığı qazancın ölkə daxilində müxtəlif gəlir qrupları arasında fərqli qaydada bölüşdürülməsi**
- B) Xarici ticarətin ümumi rifahı bütövlükdə pisləşdirməsi
- C) Ticarətdən qazancın dünya qiymətlərindən asılı olması
- D) “Məcmu tələb-məcmu təklif modeli” nin beynəlxalq ticarətin əsasını təşkil etməsi
- E) Müasir dövrdə beynəlxalq ticarətdə Keyns nəzəriyyəsinin tətbiqi